

žarek dobrote

1/XIII
januar
2015

glasilo slovenske karitas

Karitas

TEMA MESECA

3 ••• Srebrni jubileje naj nas posebri

GRADIMO DRUŽINO

3 ••• V družini sem doma

SOLIDARNOST MED NAMI

3 ••• Solidarnost v družini

3 ••• Kar je moje, je tvoje

V LUČI STROKOVNOSTI

6 ••• Vzroki za nasilje nad starejšimi

NA OBISKU

10 ••• Naše poslanstvo je pomoč ljudem

11 ••• Lepota družine

12 ••• Klic dobrote 2014

12 ••• Krepiti za samostojnost

3 ••• Božični kruh je naša dediščina

CELJE

13 ••• Za ljudi v stiski

KOPER

13 ••• Umetniki za Karitas na dvorcu Zemono

13 ••• Dan odprtih vrat v centrih Karitas

13 ••• Blagoslovitev Centra karitas v Kopru

13 ••• Priznanja prostovoljcem

LJUBLJANA

14 ••• Dva novčiča

13 ••• Sožitje generacij

13 ••• Akcija Družina 2014

13 ••• Družina je vrednota

MARIBOR

16 ••• Za človeka

16 ••• V pričakovanju adventa

MURSKA SOBOTA

17 ••• Lazarjev dom na "Mikloševon senji"

13 ••• Dobrodelni koncert "V družini sem doma"

NOVO MESTO

17 ••• Podajmo si roko upanja

13 ••• Obisk škofa Andreja Glavana na

Škofijski karitas Novo mesto

18 ••• Kmpanija "Ena človeška družina, hrana za vse"

NAPOVEDNIK

ŠKOFIJSKA KARITAS KOPER

5. 1. Srečanje Karitas vipavske dekanije
6. 1. Medgeneracijsko druženje, Ilirska Bistrica
7. 1. Srečanje Kraške DK
8. 1. Tajništvo DK Ilirska Bistrica
9. 1. Srečanje Goriške OK, Grgar
10. 1. Duhovna obnova, Bertoki

KAJ NAM BO PRINESLO NOVO LETO?

Helena Zevnik Rozman

Ko na začetku leta zbiramo podatke in poročila za preteklo leto, se radi ustavljamo pri številkah: kolikim smo pomagali, koliko ton hrane razdelili, koliko denarja namenili za pomoč, koliko zbrali ... Seveda tudi primerjamo s prejšnjim letom in ocenjujemo uspešnost. Ker so številke večje kot leto poprej, nas pomirjajo, da smo bili uspešni, da smo naredili več, da smo morda boljši kot drugi, da naša organizacija raste, se razvija ...

Jaz pa si za to leto želim, da bi bile številke manjše. Da bi pomagali manjšemu številu ljudi, da bi razdelili manj pomoči, da ne bi bilo treba imeti nobene dodatne intervencije in akcije zbiranja sredstev. Da bi bili morda »manj uspešni« z vidika števil, hkrati pa bi lažje našli čas za vsakega, ki potrka na naša vrata, ga poslušali in več naredili na odnosu. Predvsem pa, da bi to zmanjšanje za našo družbo prineslo upanje in optimizem, da imajo ljudje službe in lahko sami poskrbijo zase, da ni naravnih nesreč ter živimo v miru in blagostanju ...

Dragi sodelavci, mirno leto vam želim, in da bi bili včasih tudi brez dela.

12. 1. Srečanje Postojnske DK in DK Idrija Cerkno
Otvoritev razstave Umetniki za Karitas,
galerija Družina, Ljubljana
13. 1. Srečanje Tolminske OK
Druženje generacij Ilirska Bistrica

ŠKOFIJSKA KARITAS MARIBOR

27. 1. Izobraževanje sodelavcev
in prostovoljcev Karitas – Maribor
27. 1. Izobraževanje sodelavcev
in prostovoljcev Karitas – Sl. Gradec
29. 1. Izobraževanje sodelavcev
in prostovoljcev Karitas – Ptuj

ŠKOFIJSKA KARITAS MURSKA SOBOTA

24. 1. Duhovna obnova za sodelavce Karitas
v Veliki Polani

ŠKOFIJSKA KARITAS NOVO MESTO

6. 1. Komisija za dodelitev materialne
in finančne pomoči; Baragov zavod
12. 1. Srečanje s tajniki ŽK;
Baragov zavod v Šmihelu, ob 17. uri
20. 1. Komisija za dodelitev materialne
in finančne pomoči; Baragov zavod

• FOTO NASLOVNA STRAN Peter Tomažič, ZADNJA STRAN Andreja Urh •

tema meseca

SREBRNI JUBILEJ
NAJ NAS POSREBRI

Imre Jerebic

Spoštovani sodelavci Karitas!

Skupaj smo prehodili 25 let razvoja dela Karitas v slovenski Cerkvi in slovenski družbi ter Slovensko karitas promovirali in uveljavili širom po svetu (Afrika, Šrilanka, Darfur, Haiti, Albanija, Srbija, BiH ...).

Marsikaj smo se v naši razvojni zgodovini naučili in na to smo ponosni in veseli, **da smo sodelavci Karitas.**

Marsikaj smo poklonili naši slovenski Cerkvi in slovenski družbi. **Smo ljubeč obraz Cerkve, zagovorniki ubogih in v službi človeškega dostojanstva.**

Predvsem pa smo prostovoljci – dobrovoljci, ki želijo dar služenja unovčiti tam, kjer smo v vlogi usmiljenega Samarijana, ki si ubogega brez oklevanja naloži na svoja pleča.

Ko se oziram nazaj in naprej, brskam po spominu, tako skušam ugotoviti, kaj nas drži pokonci in skupaj že 25 let. Izluščil bi rad nekaj stvari, ki so bile in bodo ostale popotnica:

* **dar trojstva ljubezni:** razna romanja (Ponikva, Brezje, Sveta gora, Turnišče, Ptujška Gora, Rim, Bruselj ...), ki sem se jih udeležil, so me nagovorila in spodbudila, da je najprej treba negovati prvo zapoved ljubezni, da ponovno unovčimo dar od zgoraj. Ljubezen do sebe in do bližnjega bo potem dobila svoje mesto, ker smo pod okriljem budnega Božjega očesa.

* **dar služenja sedaj in tukaj:** v času potrošništva, individualizma in pretiranega hitenja ter nedorečenosti, kdo smo ubogi – revni v naši družbi, je zares težko igrati vlogo usmiljenega Samarijana. Videti uboge, slišati njegovo stisko, podeliti z njimi njihovo gorje, pomagati po svojih močeh. To je dar služenja, ki presega nas same.

* **dar sodelovanja v Cerkvi in v družbi:** gre za življenjsko šolo in brez dvoma prinaša vsak sodelavec Karitas izkušnjo sodelovanja iz rodne družine. Toda kar smo nekaj časa živeli v upanju, da bo družba – država za vse poskrbela, in ker v slovenski Cerkvi 45 let nismo smeli razvijati dobredelnega dela, smo se malo uspavali ter začeli verjeti, da bo nekdo drug poskrbel za uboge. Unovčiti dar služenja pomeni tudi sodelovati in skupaj z drugimi graditi mozaik pomoči nekemu, ki je v stiski. Lahko smo pobudniki, lahko smo motor, nosila pomoči – bodimo ponižni in zreli za sodelovanje.

Bog poplačaj, da smo sodelavci Karitas.

gradimo družino

V DRUŽINI SEM DOMA

Zbrala: Mojca Kepic

Predstavitev razmišljanj z okrogle mize na seminarju Karitas v Veržaju

V družini sem doma. Kako pomembna je družina, v kateri živim, ki ji pripadam. V družini se dogodijo mnogi lepi trenutki, skupna praznovanja, skupni obedi, pogovori, veselje drug z drugim. Zgodijo pa se tudi nepričakovani pripetljaji, ki lahko boleče spremenijo naš vsakdan. Z njimi se bojujemo iz dneva v dan, iščemo najboljše rešitve. Pri tem nam je v veliko pomoč opora ljudi, ki so nam pripravljene prisluhniti in nas spremljati skozi težke trenutke. Na seminarjih Karitas v oktobru smo spoznali različne družine, ki so prehodile pot, ki ni bila lahka, vendar so zanjo hvaležne in so misli o prehojeni poti in izkušnje ob iskanju rešitev ter pomoči znancev in sodelavcev Karitas delile s prostovoljci in sodelavci Karitas.

Monika je mati 4 otrok in pravi, da je življenje čudežno in podarjeno. Še bolj se tega zaveda po nesreči, ko je izgubila moža in ostala sama s tremi otroki. Skupaj z otroki so prebolevali smrt očeta. Med iskanjem odgovorov na vprašanje, kakšno je življenje v večnosti, je Monika spoznala Marka. Iz te miselne, duhovne vezi in zavedanja povezanosti med njima sta se odločila za skupno družinsko življenje, v katerega se jim je pridružil še en otrok.

Pestrost otrok in staršev jih povezuje v dnevna srečevanja ob molitvi, kjer izročajo stiske, veselja in se ob prižgani sveči in Jezusu se pogovorijo o vsakodnevni vprašanjih otrok. Prav poseben biser v družini pa je jutranja skupna vožnja do šole.

Po smrti očeta treh otrok so se srečali s težko ekonomsko situacijo v družini, saj je Monika po nesreči doživela šok. Od takrat je bilo 4-člansko družino treba preživeti z nizkim prihodkom, pred nesrečo pa je bilo s še drugim, mnogo boljšim prihodkom to veliko lažje. V tistih časih so ji na pomoč priskočili dobri ljudje, saj so bili v življenje župnije zelo povezani. Roko pomoči ji je v tem času podala tudi Karitas. Zelo pomemben je bil prvi pristop prostovoljke, ki je sama pristopila do družine. Mati sama v času težkih trenutkov ni niti vedela, na koga se lahko obrne. Kasneje, ko je v njihovo družino vstopil možki, je bilo lažje, kljub temu da je bil tudi on brez službe. In tudi takrat je Župnijska karitas bila družini v oporo in jim pomagala prehoditi to pot vse do zaposlitve očeta. Oče je pri tem poudaril, kako težko mu je bilo priti po paket hrane na Karitas. »Sram me je, me kdo opazuje? ...« so bile besede, ki so rojile po njegovi glavi. Vendar je vedel, da jim je hrana v veliko pomoč pri njihovem preživljanju vsakdana. Pri tem pa mu je bil zelo pomemben srčen od-

nos sodelavcev Karitas, njihova pripravljenost podati roko z zavedanjem, da nisi sam.

4 *Jože in Lidija Kociper* sta predstavila svoje delo in svojo družino ter poudarila, da jima je pri delu terapevta v veliko pomoč notranja odprtost do družin, partnerjev, s katerimi se srečujeta pri svojem delu. Pri pomoči ljudem v stiski moramo znati reševati tudi težave, ki jih imamo sami s seboj, v zakonu ali v družini. Ko se ljudje obračajo na nas, lahko uporabimo drug način pogovora, kot ga je vajen posameznik v stiski. Za terapevta je bistveno, da spodbuja, da posameznik najde moč v sebi ali da sta zakonca drug drugemu terapevta. In kot pravi Sveto pismo, je odpuščanje v družini, med zakonci tisto, ki družino reši iz krize, prepira ... Najpomembnejše je, da se pari v času krize ponovno najdejo, saj sta partnerja motor družine. Usmeriti se moramo na par, na vsakega posebej, in mu znati prisluhniti. Odnosi v družini, med zakoncema so zelo povezani z družino, ki jo zakonca prineseta s seboj v zakon. Na sodelavcih Karitas je, da znamo prisluhniti družinam, zakoncem v stiski. Pri tem smo kot prostovoljci povabljeni, da vidimo, pohvalimo in upoštevamo posameznika ali družino, s katero se srečamo pri svojem delu.

Klemen Svetelj je duhovnik in se veliko srečuje z družinam, mladimi, otroki ... Izpostavil je, da je pri mladih v današnjem času zelo pomembna samopodoba, in če je le-ta slaba, hitro zaostaneš v odnosih, izобрази, delu, in kar je najpomembnejše, pri ciljih za prihodnost. Vse to privede do neodločnosti in izgube poguma, da bi naredili korak naprej. Gre za rano, s katero se soočamo v današnji družbi, in posledično se mladi težje odločajo za zakonsko in družinsko življenje. Kot duhovniku se mu zdi pomembno spremljanje zakoncev in mladih. Dostikrat pozabljamo, da je zakon prav zaradi zakoncev, otroci pa so njegov blagoslov in ga dopolnjujejo. Kot duhovnik in kot sodelavci Karitas ste poklicani, da spremljate posameznika, se vživite vanj in ste blizu človeku. Prav tega nam danes najbolj manjka.

Srečujemo se tudi s starši, ki so razočarani nad svojimi otroki, in prevečkrat zaradi njihovih napak starši vežejo bremena nase. Vendar se moramo zavedati, da vsak od staršev v času vzgajanja za otroka naredi najboljše, kar zna in zmore. Tudi takim staršem moramo pomagati k razumevanju, da imajo otroci svobodo in se lahko odločijo za svojo pot. Na drugi strani pa pomagati otrokom k lastni odločitvi, npr. odločitvi za vero.

Alenka in Hinko sta starša trem otrokom, eden izmed njunih otrok se je srečal z marihuano, kasneje s heroinom in postal odvisen od njega. Dlje časa se je bojeval z drogo. Bil je čist, a je ponovno zapadel v odvisnost. Zadeva se je vse bolj slabšala, in takrat so staršem stali ob strani prijatelji. Nasvet enega izmed njih je bil, naj sin odide v svoje stanovanje in naj sam skrbi zase. Odločitev staršev, da sina »vržeta« iz hiše,

je bila težka, vendar pravilna. K tej odločitvi jima je pomagal obisk v Medžugorju. Vseskozi sta mu bila pripravljena pomagati, ga sprejeti na nedeljska kosila ... A ko je bila odvisnost vse močnejša, je sin vse bolj opuščal nedeljska kosila, doma pa tudi niso več našli skupne točke za pogovor. Za komuno so izvedeli v trenutkih, ko so mislili, da ni izhoda. Takoj so se obrnili na Zavod Pelikan Karitas in ga odpeljali v Don Pierinovo komuno. Komuno je zaključil in boj z odvisnostjo bojuje vsak dan znova. Pri tem sta starša dodala, da nas otroci lahko zaznamujejo. Vsak otrok ima pravico, da se odloči za svojo pot. Oče je poudaril, da se ni odmaknil s prizorišča, ko je nastala težava z odvisnostjo v njihovi družini. Prav tako se starša nista sramovala, da je ravno njun otrok zašel v težave, kljub vsemu pa zanju ni bilo enostavno. Dobra volja, strpnost in potrpežljivost vse družine jih je vodila k uspehu. Vseskozi jih je spremljala vera. •

solidarnost med nami

SOLIDARNOST V DRUŽINI

Barbara Pirnat

Ob besedah »solidarnost v družini« se z možem najprej spomniva na vse tisto, kar nama je bilo dano prejeti v najinem otroštvu, vsakemu v svoji družini. Predvsem sva hvaležna staršem za zglede in njihovo vzgojo, saj so obema dali zelo dobro popotnico za življenje. Oba imava izkušnjo življenja v razširjenih družinah, vzajemnega sodelovanja in skrbi za (druge) družinske člane ali prijatelje. Tudi sedaj v najini družini ob treh malčkih in gradnji hiše se je pokazala solidarnost ostalih članov naše razširjene družine. Priskočili so na pomoč, ko smo začasno potrebovali streho nad glavo, ko smo potrebovali varstvo za otroke, ko je bilo treba zavihati rokave in se lotiti zidarskih del, in nenazadnje, ko smo si zaželeli domače babičine kuhinje.

Najine otroke spodbujava, da smo odprti za druge okoli nas, da nismo sebični in da znamo deliti, tako svoj čas kot tudi materialne in druge dobrine. Tako si kot družina porazdelimo vloge in dela v hiši in na vrtu glede na zmožnosti posameznika. Prababici, ki sama živi v sosednji hiši, pomagamo pri opravilih, ki jih sama ne zmore več. Vsakodnevno pomagamo pri kmečkih opravilih starih staršev, ki živijo v sosednji vasi. Noben od najinih treh malčkov (stari so 4, 3 in 1 leto) ni premajhen, da bi razumel, da je treba v življenju znati deliti in pomagati drugim. Otroke spodbujava k pomoči pri najinem delu, pa čeprav lahko imava potem še dvakrat več dela. Učimo se deliti, sprva starše oz. najino pozornost, brata in sestro, stare starše, prijatelje, igrače, hrano, priboljške ipd. Ko doma prvemu izmed starejših dveh otrok zadiši po pravkar spečenih

žemljicah, priteče v kuhinjo in vzame eno zase, v naslednjem stavku pa že opomni: »Ja, mami, pa še eno za bratca in še eno za sestrico.« In že odhiti s tremi žemljicami drugima dvema naproti. Ko so na obisku njihovi bratranci in prijatelji, se proces učenja deljenja nadaljuje.

Ob otrocih se ponovno učiva solidarnosti, ko jih spodbujava k dobrim delom, k odpiranju oči, da niso sami, da so poleg njih še drugi in da je življenje lepše, če si delimo dobrine in darove, ki jih imamo. Zavedava se, da se solidarnost prične najprej doma in da nima meja. •

KAR JE MOJE, JE TVOJE

Marko Kunstelj

Večkrat slišim, ko kdo napol v šali napol zares reče: Kar je tvoje, je moje, kar pa je moje, te pa prav nič ne briga. »Modrost«, ki je premnogokrat več kot le šala, je vredna razmisleka.

Spominjam se svojega otroštva, ko sem opazoval očeta in mu večkrat tudi pomagal pri njegovem delu v mizarški delavnici. Poleg rednega dela je za sosede, sorodnike, znanca, sodelavce večkrat kaj naredil. Njegova natančnost in umirjenost, s katero se loti vsakega dela, ne glede na »pomembnost« stranke, je pregovorna in prav vedno prisotna. Nikoli nisem imel najmanjšega občutka, da bi to počel zaradi denarja. Vedno iz ljubezni do dela, posebej dela z lesom. Zlasti skrbno in z veseljem pa je vedno opravil kakšno popravilo ali naredil kaj novega v župnišču ali cerkvi. O kakšnem plačilu seveda ni bilo govora.

Zanimivo je, da so v širšem sorodstvu, podobno kot v marsikateri slovenski družini, bili prisotni pravzaprav vsi pomembnejši (rokodelski) poklici. Tako smo pri gradnji hiš, njihovi opremi in vzdrževanju večino del opravili v tem krogu. Enkrat je eden gradil hišo, pa smo priskočili na pomoč, drugič je drugi prekrival streho, spet smo, kdor je le mogel, vsi priskočili in tako naprej. Vedno smo se »žlahtniki« zbrali in oddelali. Tako kot je stric ključavničar naredil balkonske ograje za celo sorodstvo, tako je moj oče zanje izdelal večino oken, klopc in takih reči. To se je vedno razumelo kot nekaj najbolj normalnega.

V času srednje šole sem tako pomagal pri gradnji ali adaptaciji cele vrste hiš, prizidkov, garaž ipd. Z leti in prakso se je zgodilo, da sem prišel k sorodniku pomagat gradit kletno etažo, pa sem, ker niso imeli dogovorjeno z nobenim mojstrom, po sili razmer moral »kelo in fangl« prevzeti sam (mimo-grede, hiša še vedno trdno stoji).

Moje navdušenje nad tovrstnimi deli in pomočjo se je stopnjevalo. Ob koncu četrtega letnika je nastala cela zmeda, ko so pri družini iz naše župnije gradili hišo. Ponudil sem, da če potrebujejo, lahko pomagam. Pomoč so z veseljem sprejeli, le da nikomur ni bilo jasno, zakaj to počnem, ker plačila nisem hotel. Baj je gospodar dolgo mislil, da to počnem, da bi si pridobil naklonjenost ene od hčera. Nihče ni mogel verjeti, da rad pomagam (pa še v fitnes mi ni bilo treba iti).

Skavtstvo me je zaznamovalo z dobrim desetletjem aktivnega dela, sedaj pa kot skavtski »upokojenec« opazujem služenje bližnjemu pri svojih otrocih. Služenje bližnjemu pomeni kot temeljni vzgojni element dolžnost in nagrado vsakega skavta. Bodisi v velikih akcijah, kot npr. pomoč poplavlencem (ob poplavah Savinje leta 1991 smo skavti prvič svojo pomoč bližnjemu udejanjili v večjem merilu). Bodisi z »majhnimi koraki za skavta, a velikimi za skavtstvo« (ko pomagaš v najbližjem domu za ostarele oskrbovancem pri udeležbi pri sveti maši ali neseš starejšemu vrečko iz trgovine). Če mi je kaj ostalo v večnem spominu od skavtov, je to ta neizmeren občutek izpolnjenosti, ko svoj čas, moči, sposobnosti, delo podariš bližnjemu.

Podobno kot skavtstvo je tudi aktivno sodelovanje pri malteških vitezih logično nadaljevanje usmeritve k bližnjemu. Redovno geslo Obramba vere in pomoč ubogim to zajema v vsej širini. Pomoč ubogim zajema aktivno delovanje zoper vse oblike revščine tega sveta. Tudi v slovenski asociaciji malteških vitezov z majhnimi, a gotovimi koraki delujemo v tej smeri.

Zakaj tako dolg uvod?

Ko me je Helena prosila, če napišem nekaj vrstic na temo solidarnosti v družini, kako jo doživljam jaz oziroma moja družina, je bila moja prva reakcija: kaj pa naj napišem, da ne bo to spet ena »visoka pesem« solidarnosti?!

Prepričan sem namreč, da solidarnost ni nobena velika filozofija. Če krščansko ljubezen jemljem(o) zares, je solidarnost »v paketu«.

Ker sva s Polono podobnega razmišljanja, oba sva šla skozi intenzivno skavtsko formacijo, sva tudi v organizacijo našega družinskega življenja vgradila ravno pravo mero solidarnosti. Manj besed in več dejanj. Vsi skupaj s tremi sinovi se trudimo živeti kot dobri kristjani, skladno z desetimi zapovedmi, skavtskimi zakoni in drugimi pravili, ki na tak ali drugačen način povzemajo Jezusovo naročilo: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe.« Lep občutek je, ko kateri od otrok sam odstopi sedež starejšemu, se sam od sebe ponudi v pomoč itd.

Torej: Kar je moje, je tvoje, in kar je tvoje, me prav nič ne briga. •

v luči strokovnosti

VZROKI ZA NASILJE NAD STAREJŠIMI

Marija Milavec Kapun

Vedenje skrbnikov in negovalcev starejših ni vedno častno, moralno sprejemljivo in pravilno. Z namenom uspešnega in učinkovitega pristopa k reševanju tovrstnih težav moramo ugotoviti, **zakaj** je prišlo do nasilja in zlorab. Okoli žrtve se prepleta več vzrokov, ki sooblikujejo situacijo in izhajajo iz (Selič, 2007; Robinson, Saisan, Segal, 2014):

- posameznika,
- družine,
- sistemskih ukrepov oziroma delovanja pristojnih strokovnih služb,
- odnosa družbe (socialnega okolja) do nasilja nad starejšimi.

Žrtev nasilja so pogosteje osebe, ki so zaradi bolezni ali invalidnosti odvisne od pomoči drugih: potrebujejo nego in pomoč pri gibanju, hranjenju ipd. Osamljene osebe, ki imajo malo socialnih stikov, prej postanejo žrtev nasilneža, saj hrepenijo po socialni bližini in iz tega razloga pristajajo na neustrezne socialne kontakte. Široka socialna mreža lahko zagotavlja večjo varnosti ter čustveno, materialno in socialno oporo človeku. Pogosteje so žrtve nasilja osebe s slabo samopodobo in slabim samospoštovanjem. Osebe s posebnimi potrebami in osebe s težavami v duševnem zdravju (predvsem demenčne osebe) težko branijo sebe in svoje pravice.

Minka je bila vdova, otroci so bili po svetu in jo le redko obiskovali. Živela je sama v manjši hiši ob robu mesta. Postarala se je in se je odločila, da vzame podnajemnika, da ji bo pomagal in ji delal družbo. Urša se je javila na oglas, se vselila v hišo. Obljubila je marsikaj, vendar iz teh obljub ni bilo nič. Bila je lena in jezikava. Sosedji, ki je Minki rekla, zakaj je ne vrže ven, je odvrnila, da ima tako vsaj nekoga blizu.

Ženske so pogosteje žrtve nasilja in so trikrat bolj izpostavljene poškodbam in zaradi tega pogosteje obiskujejo zdravnika. Same ženske se zatečejo k nasilnemu vedenju v samoobrambi (Selič, 2007).

Čeprav je skrb za starostnika lahko zanimiva življenjska izkušnja, ki človeka obogati, zna biti predvsem za laične **negovalce** izjemno zahtevna in odgovorna. Dolgotrajna skrb za bolnega starostnika je fizično, psihično in socialno izčrpavajoča; negovalci so preobremenjeni in izgoreli. Posebej pa je naporena skrb za starostnika, ki se je zaradi bolezni (npr.

demenca) osebnostno spremenil in je zahteven ali nasilen.

Izjemne vsakodnevne obremenitve negovalcev ob izpolnjevanju delovnih in družinskih obveznosti ter dodatna skrb za bolnega starostnika povzročajo ogromno stresa med negovalci. Kot laiki nimajo ustreznih znanj in veščin za upravljanje s stresom, ki ga ob tem doživljajo. Prav tako imajo malo oziroma pomanjkljivo strokovno podporo: kaj se dogaja s starostnikom, kako bo potekala bolezen, kako se pravilno in enostavno izvaja nega, kako se pristopi k bolnemu starostniku, kaj taka oseba še potrebuje ipd.

Zaradi bremena nudenja oskrbe so lahko depresivni ali razvijejo še druga psihosomatska obolenja. Pod težo obremenjenosti se lahko zatečejo v odvisnost od alkohola, zdravil in drugih substanc, kar vodi v začaran krog neustreznega vedenja.

Lojze je skrbel za bolno mamo, ki je umirala zaradi raka. Pri njej je bil vsak trenutek, ko je bilo to mogoče. Ob službenih obveznostih in ob skrbi za mamo je bil na koncu svojih moči, zato je pogosto segal po alkoholu. Vedno pogosteje se je dogajalo, da je preveč popil in je prespal ure, ko bi moral mami dati zdravila proti bolečinam, ji menjati plenico, ponuditi obrok. Mama je tiho trpela.

Nekateri negovalci se ne čutijo pripravljene za nego starejših oseb. Svoje delo dojemajo kot zelo obremenjujočo delovno ali družinsko obveznost, brez kančka zadovoljstva. Tako se ob problemih in obremenitvah hitro fizično, verbalno ali kako drugače znesejo nad nemočnim starostnikom.

Brezposelnost in posledično slabo ekonomsko stanje svojcev in/ali negovalcev je lahko povod za finančne ali druge zlorabe starostnika. Ob neugodnih stanovanjskih razmerah se svojci počutijo utegnjeni in v njih lahko vznikne želja, da se »znebijo« starostnika.

Nekateri izvajalci nasilja se niti ne zavedajo, da njihovo vedenje do starostnikov pomeni zlorabo, ker niso dovolj tenkočutni, o tem niso bili poučeni, nimajo razvitih življenjskih vrednot ali pa je to njihov način življenja.

Ko **v družini** primanjkuje medsebojnega razumevanja in so prisotni medgeneracijski konflikti, je pogosto prisotno tudi nasilje in zlorabe. Ob tem lahko zaznamo pomanjkanje medsebojnega spoštovanja, pogovora, solidarnosti in sloge med družinskimi člani. V nekaterih družinah se nasilen vedenjski vzorec do starejših prenaša iz roda v rod.

Ukrepanje **strokovnjakov**, ki bi morali po svoji poklicni dolžnosti prispevati k zmanjševanju nasilja, je lahko prepočasno in neučinkovito. Ker je nasilje oziroma zloraba kompleksen problem, bi se morali strokovnjaki in/ali posamezniki pri svojem delova-

nju povezovati in skupaj delovati v dobro ljudi. Zagotoviti bi morali preventivno delovanje, zgodnje odkrivanje nasilja ter hitro nudenje pomoči žrtvi. Njihovo delovanje bi moralo temeljiti na razreševanju vzrokov in tako pomagati tudi izvajalcem nasilja, da prekinejo s svojim vedenjem.

Razlogi za neustrezno ukrepanje ali neukrepanje pristojnih institucij so številni. Ugotoviti je treba, ali se strokovnjaki zavedajo odgovornosti in so za izvajanje svoje dejavnosti dovolj motivirani, da lahko ukrepajo. Strokovnjak mora imeti tudi vsa pooblastila oziroma moč za ukrepanje v primeru zaznave nasilja. Prav tako mora imeti potrebne vire za svoje strokovno delo. Izpolnjeni morajo biti vsi ti pogoji, da pride do izvedbe določenega strokovnega ukrepa za preprečitev določenega nasilnega vedenja (Selič, 2007).

Družbeni dejavniki, kot so predsodki, stereotipi, vrednote, ki prevladujejo v določeni družbi, vplivajo na dojetje nasilja nad starejšimi. Pogosto je nasilje nad starejšimi opredeljeno kot težava, ki pa ni potrebna večje pozornosti. Ženske in starejši, predvsem bolni in invalidni, se znajdejo v podrejeni družbeni vlogi in iz tega razloga so prej žrtve nasilja.

Različne oblike nasilnega vedenja niso vedno prepoznane. Poti ukrepanja pa so pogosto zapletene. V določenih okoljih, kjer ljudje niso občutljivi na problematiko nasilja nad starejšimi, tega niti ne opazijo. Če ga slučajno zaznajo, pa ne ragirajo, ker se ne tiče njih. •

(nadaljevanje prihodnjič)

na obisku

NAŠE POSLANSTVO JE POMOČ LJUDEM

Karmen Cvirn

Predstavitev Medžupnijske karitas Obsotelje

Župnijske Karitas Olimje, Podčetrtek in Polje ob Sotli so se v preteklem letu odločile, da se združijo v Medžupnijsko karitas Obsotelje, da bi bilo delovanje še lažje, če bi se združilo več prostovoljcev, ki bi opravljali različne naloge in bi bili s tem bolj koristni. Medse so povabili še prostovoljce župnije Sveta Ema, ki do tedaj niso imele svoje župnijske Karitas. Člani Medžupnijske karitas Obsotelje se združujejo pri izdelovanju velikonočnih in božično-novoletnih voščilnic, pri izdelovanju adventnih venčkov, butaric, šopkov iz krep papirja in še mnogih drugih ustvarjalnih delavnicah. S prodajo vseh teh izdelkov pa si sami prislužijo sredstva, s katerimi lahko po-

magajo vsem pomoči potrebnim v svojem okolju. Dejavnost so tudi pri razdeljevanju hrane ter radi priskočijo na pomoč, kjer koli vidijo stisko in potrebo po pomoči. Ker se prav vsak posameznik zaveda svojega poslanstva, so nam zaupali, kaj jim pomeni Karitas ter kaj so po njihovem mnenju pridobili z združenjem v Medžupnijsko karitas Obsotelje.

Jožica Boslič: Zdaj ko sem se upokojila, imam več časa in se lažje udeležujem dejavnosti v sklopu Karitas, veliko pa mi pomeni tudi to, da lahko svojo dejavnostjo nekomu pomagam.

Mislím, da smo z združitvijo kar veliko pridobili, samo v Olimju nas je namreč pre malo, sedaj pa nas je veliko in lahko naredimo dosti več, kot bi sicer. Najbolj mi je všeč, da se družimo s starejšimi v domu upokojencev, izdelujemo adventne venčke, voščilnice in še marsikaj.

Bogdana Počivavšek: Karitas je osnovno poslanstvo vsakega posameznika, kajti karitas pomeni ljubezen do bližnjega. Odkar je bila ustanovljena Župnijska karitas Podčetrtek in sedaj Medžupnijska karitas Obsotelje, sodelujem pri vsakem projektu, ki je v dobro bližnjega. Pri nas so mogoče drugačni

problemi kot v mestu in imamo več osamljenih. To osamljenost sem spoznala tudi skozi svoje delo patronažne sestre in menim, da je to na našem območju velik problem. Problem je najti pot do posameznikov, kajti šele ko prideš do osebe, vidiš, v čem je sploh stiska, saj tisti, ki imajo največje težave, le-teh ne pokažejo, niti jih ne povedo. Kljub temu da se na deželi poznamo, ne vemo za stiske drug drugega in moje mnenje je, da tisti, ki so najbolj v stiski, tega sploh ne pokažejo.

Združitev ŽK je pripomogla, da je več ljudi, ki so pripravljeni delati, si pomagati in izmenjevati ideje. Prosto-voljstvo bomo prav tako izvajali v domu upokojencev in s tem delali družbo osamljenim.

Ana Koprivc: Karitas mi pomeni dobredelno delovanje in pomoč ljudem ne glede na starost ali vero. To, da lahko kakorkoli pomagam, bodisi fizično, duhovno ali materialno, mi veliko pomeni in s tem se osrečujem ter rastem v ljubezni, kar pa je temelj življenja.

Z združenjem smo pridobili predvsem druženje in pomembno skupno sodelovanje. Prej, ko so bile posamezne župnijske Karitas, smo delovali znotraj župnij, vendar v veliko bolj okrnjeni moči, ni bilo toliko sredstev, ljudi in idej, kot jih je sedaj.

Rozika Ivačič: Karitas mi zelo veliko pomeni. Ko sem še hodila v službo, sem vedno želela sodelovati, sedaj ko sem v pokoju, pa imam končno to možnost. V tem vidim predvsem pomoč starejšim v moji okolici, da jim ne samo z dobrinami, ampak predvsem z besedami lahko dam veliko. Veliko jim pomeni pogovor, topla beseda – torej druženje.

Z združenjem smo postali veliko bolj povezani. Sedaj se veliko pogovarjamo, vemo za težave po občini, tudi za tiste kraje, za katere prej nismo vedeli.

Vanja Verbovšek: Karitas je ena možnost, kjer lahko pokažeš svoj odnos do prostovoljstva. Sama sem aktivna tudi v Rdečem križu in menim, da se prostovoljstva ne moreš naučiti, ampak mora rasti v tebi. V tem se vidi nek odnos do ljudi, do njihovih stisk. Pokaže se naš pravi značaj.

Mislim, da so z združevanjem možnosti večje. Več kot nas sodeluje, več je idej in možnosti za pomoč.

Anica Hohnjec: Karitas mi pomeni pomoč človeku. S tem delom sebe veliko bolj obogatim in postajam na neki način boljši človek. Nisem uprta samo sama vase in v svoje težave, temveč vidim, da je veliko problemov in težav tudi okoli mene. Skozi to tudi vidim, da je včasih dovolj zgolj lepa, topla beseda in nič drugega.

Z združevanjem v skupno Karitas smo zagotovo kar nekaj pridobili, saj več ljudi več ve. Vsak pozna svoje področje, izmenjujejo se lahko izkušnje in s skupnimi močmi se mnogo več naredi.

Štefka Lipnik: Karitas je v osnovi definicija ljubezni, pomoč bližnjim in pozornost do vsakega, kjerkoli ga pravzaprav

srečaš, bodisi na cesti, v domu upokojencev ali v bolniški sobi. Zelo rada sodelujem pri Karitas.

Zadeva se je z združitvijo res nekoliko spremenila. Na začetku smo bili v dvomih, kako bo vse skupaj potekalo, ali se bomo znašli v neki novi skupini, ampak sedaj, ko smo občutili, kako je videti to novo občestvo, smo ugotovili, da je to ena velika pridobitev.

Rok Petan: Meni Karitas predstavlja pomoč ljudem v stiski in s tem tudi osebno zadovoljstvo. Z združitvijo smo pridobili predvsem to, da nas ob delavnicah, na primer pri izdelovanju venčkov in voščilnic, skupaj stopi veliko več, kar pomeni, da tudi veliko več naredimo.

pater Ernest Benko: Dolgo nisem imel prave podobe o Karitas. Ko sem bil sam mlad, te organizacije ni bilo oziroma je bila prepovedana, smo se pa z njo srečali v tujini in tako nekako spoznali, za kaj sploh gre. Po osamosvojitvi pa se je to začelo tudi v Sloveniji in po posameznih župnijah, kar pa je meni pomenilo neko posebno veselje, ker gre za del krščanskega poslanstva. Sam sem bil v misijonih, in ko sem prišel tja, sem bil predvsem navdušen nad tem, da so bile na podeželju na vsaki misijonski postaji tri stvari, in sicer cerkev, šola in bolnica, in za to je bilo najprej poskrbljeno. Šlo je za versko vzgojo, intelektualni razvoj v šoli in pa pomoč človeku, ki trpi. Ko je prišel k nam Karitas in ko smo ga smeli odpreti, sem takoj videl priložnost. Kljub temu da naša država ne spada med zelo revne, zadnje čase opazamo, da s skromnimi sredstvi, ki jih imamo, marsikomu pomagamo. Ne moremo reševati velikih socialnih stisk ljudi, ker ni sredstev, mislim pa, da je že to zelo veliko, če nekdo, ki je v stiski, vidi, da drugi to stisko opazi, da ga nekdo z ljubeznijo spremlja, in tudi če je dar majhen, ljudem veliko pomeni.

Združitev župnijskih Karitas v medžupnijsko je prišla čisto spontano, skorajda se ne spomnim, kako je prišlo do te ideje. Zaslutilo se je, da je naša župnija zelo majhna, ima komaj nekaj več kot 500 ljudi, vendar je naša ŽK dobro delovala že prej. Pokazalo se je, da če ljudje iz več župnij stopimo skupaj, se lahko naredi veliko več. Talenti so različni in niso vsi na enem kupu, tako da so tudi ljudje z različnimi sposobnostmi razkropljeni po celi občini in po posameznih župnijah. Ko smo prišli na idejo o združitvi, se je kmalu pokazalo, da je bila to zelo dobra zamisel, predvsem v akcijah izdelovanja venčkov, butaric, voščilnic. Enkrat smo člani prišli celo

na idejo, da bi nabrali slive in iz njih skuhalo marmelado, ki smo jo nato poslali v Celje ljudem v mestu, ki si tega morda ne morejo privoščiti. Takrat je bil zelo velik odziv, ženske so z veseljem kuhale. Zelo pozitivna stvar tega združenja je tudi, da imamo enkrat mesečno sestanke, kratko duhovno misel, nato pa pregledamo vse župnije, če se kje pokaže potreba po pomoči. Po vseh župnijah se zbira denar, ki gre v skupno blagajno in potem gre iz te blagajne za potrebe, ne glede na to, iz katere župnije je kdo. Sam menim, da bo v prihodnosti nastal tudi novi model Karitas predvsem v podeželskih župnijah, kajti če se bo začelo združevanje župnij, se bo moralo začeti tudi združevanje organizacij.

Katarina Čokl: Da lahko pomagam ljudem v stiski in da se s temi stiskami lahko srečujem, mi pomeni zelo veliko, tako da mi tudi sama Karitas pomeni izredno veliko.

Z združevanjem smo pridobili zelo veliko, kajti Sveta Ema je zelo majhna in ni veliko ljudi, ki bi bili pripravljeni delati v Karitas.

Milka Žonta: Meni Karitas veliko pomeni, veliko pa mi pomeni tudi to, da sem lahko v njej sodelovala. Že v osnovi sem takšna oseba, da rada pomagam ljudem. Že več kot 20 let sodelujem tudi pri Rdečem križu in tudi pri ustanovitvi Karitas sem bila med prvimi.

Iskreno povedano, menim, da z združitvijo nismo pridobili tako veliko, s tem pa mislim predvsem na količino razpoložljive hrane. Glede članstva pa nas je sedaj kar nekaj več in mislim, da to pa je velika pridobitev, kajti več ljudi lahko več naredi.

Mimica Plevnik: Pri Karitas sodelujem že skoraj 10 let, največja pomoč pa se je vršila ob hudem neurju, ki je naše kraje prizadelo leta 2008. Takrat je naša žal že pokojna Barbara začela z akcijo skozi Karitas Celje in skupaj sva šli v akcijo ter obhodili 42 hiš in tako pregledali, kako je koga neurje prizadelo in koliko pomoči je kdo potreben. Če ne bi bilo Barbare, se nikakor ne bi moglo nabrati toliko sredstev in ponuditi toliko pomoči.

Da so se župnijske Karitas združile v skupno Medžupnijsko karitas Obsotelje, mislim, da je dobro. Mislim

pa, da na začetku ni bilo dobro urejeno s hrano, saj smo dobili isto količino razpoložljive hrane za štiri župnije kot prej samo za eno, vendar pa se bo sedaj tudi to uredilo in bo prišlo več hrane, ki jo bomo lahko razdelili.

pater Franc Murko: Karitas je ena izmed treh besed za ljubezen in pomeni dejavno, nesebično ljubezen. V takšnem smislu jo tudi sam razumem in menim, da če nekemu, ki je v stiski, narediš nekaj lepega, imaš dober občutek, si dober človek.

Kar se tiče združevanja, pa menim, da se skozi povezanost lahko več naredi. To zahteva od posameznikov, da se odpovejo svojim blagajnam in sredstva dajejo v skupno blagajno. Menim, da dokler je sredstev dovolj, preprirov ne bi smelo biti, v primeru, da pa bi prišlo do pomanjkanja sredstev, pa bi morda lahko prišlo do kakšnih nesoglasij.

Nada Vindar: Zelo sem vesela in zadovoljna, da sem se odločila, kljub temu da sem že članica Rdečega križa, biti tudi članica Obsoteljske karitas. Pomagati nekemu, ki je potreben kakršnekoli pomoči, je nekaj najlepšega v življenju, pa tudi če je potrebna samo lepa beseda ali kakšen nasvet. V današnjem stresnem času nikoli ne vemo, kdaj bomo kaj potrebovali. Mislim, da je to, da smo združeni v Obsoteljsko karitas, samo pozitivno, saj je zelo lepo delati v skupini z ljudmi z različnimi idejami in predlogi. Želim si, da ostane Obsoteljska karitas res trdna vez do sočloveka, ki je v stiski.

Vesna Kramarič: Župnija Sveta Ema do sedaj, ko smo se priključili Olimju, svoje župnijske Karitas sploh ni imela. Menim, da se vsi učimo eden od drugega. Nam, ki smo se priključili, je bilo veliko lažje začeti, kot pa tistim, ki so začeli povsem na začetku. Meni osebno Karitas pomeni zelo veliko, kajti veliko mi je do tega, da lahko pomagam drugim. Sama sem bila v svojih težavah deležna pomoči in sedaj, ko sem nekako prišla ven iz svojih stisk, menim, da moram biti jaz tista, ki bom pomagala drugim.

Marija Kuljanac: Meni Karitas pomeni dobro delo in to mi je dragoceno. S tem, da smo se združili, smo veliko pridobili, kajti vsak iz svojega zaselka ve, kje so

težave, in skupaj se jih da prej rešiti. Zelo dobro pri tem je tudi, da se družimo med sabo, si izmenjujemo ideje, izkušnje in skupaj marsikaj postorimo v dobro drugih.

Maks Bunšek: Meni Karitas pomeni veliko. Na začetku sem bil nekoliko skeptičen, kajti

ima veliko funkcij, vendar sem se nato odločil tudi za Karitas, saj je to organizacija, ki za razliko od drugih podobnih organizacij sama poišče sredstva, s katerimi poskuša pomagati drugim, in na nek bolj osebni način poišče tiste, ki so pomoči potrebni. Mislim, da je medž-

upnijska Karitas nekaj pozitivnega, kajti v manjših krajih je manj ljudi, ki bi bili pripravljeni delati, tako pa s skupnimi močmi zmoremo postoriti marsikaj.

Župnik in dekan Jožef Rogač: Karitas v osnovi pomeni ljubezen do bližnjega in pa seveda do Boga, zato so v to ljubezen vpete vse razsežnosti vsakdanjega človeškega življenja, predvsem v smislu dobrega in pa v skrbi za sočloveka. Eno od pomembnih osnovnih poslanstev nas odraslih pri tem

je, da dajemo zgled in učimo otroke dobrotelnosti. Sam menim, da smo s tem združenjem župnijskih Karitas pridobili zelo veliko, predvsem to, da smo majhne skupine ljudi združili v eno večjo, in tako smo skupaj močnejši in lahko veliko več naredimo. Do takrat, ko smo se združili, smo delovali vsak zase, naredili smo manj in razpolagali z manjšimi sredstvi, sedaj pa skozi delavnice in razne druge dejavnosti zberemo skupaj več finančnih sredstev in delamo vsi za isti cilj. S tem lahko večini pomoči potrebnih tudi pomagamo.

Irena Ceraj: Zame Karitas ne pomeni samo razdeljevanja hrane in materialnih ali finančnih dobrin, ampak sem mnenja, da lahko človeku ponudiš tudi toplo in prijetno besedo in ga s tem osrečiš. Marsikdo potrebuje le besedo tolažbe, pogovor in olajšanje s tem, da lahko nekemu zaupa svoje težave in ob tem ob pozitivni besedi dobi upanje ter misel na to, da

pa le ni vse tako črno, kot se mu zdi na prvi pogled, in da v dani situaciji ni sam. Če s tem pri človeku dosežeš neko zadovoljstvo, osrečiš tudi samega sebe.

Z združitvijo smo pridobili veliko, čeprav sprva niso bili vsi takšnega mnenja. Sčasoma pa se je to spremenilo in menim, da je združevanje zelo pomembno, kajti ob najrazličnejših udejstvovanjih, ki jih pripravljamo skozi našo organizacijo, se zbere veliko prostovoljk in prostovoljcev, ki se med seboj dopolnjujemo, izmenjujemo ideje in izkušnje, se med sabo spodbujamo, s tem pa smo bolj uspešni in učinkoviti. Zelo si želim, da bi se nam priključilo več mladih, kajti menim, da se karitativno delo začne že v šolskih klopeh, kjer si lahko že otroci pomagajo med sabo, npr. pri učenju, lepem vedenju in še marsičem.

Člani Medžupnijske karitas Obsotelje so izdelovali butarice za prodajo, denar pa namenili pomoči potrebnim.

S svojimi izdelki je Medžupnijska karitas Obsotelje sodelovala tudi na Jedrčevem sejmu v Podčetrtku.

Izdelovali so tudi čudovite velikonočne voščilnice.

Izdelovanje rož iz krep papirja

Članicam Karitas so se pri izdelovanju adventnih venčkov pridružile tudi članice Turističnega društva Podčetrtek in s skupnimi močmi so izdelale več kot 70 adventnih venčkov. •

LEPOTA DRUŽINE

Papež Frančišek

1. »To, kar je najbolj obremenjujoče, je pomanjkanje ljubezni. Človeka bremeni, če ni deležen nasmeha, če ni sprejet. Obremenjujoča je določena vrsta tišine. Včasih tudi v družini, med možem in ženo, med starši in otroki, med brati in sestrami. Brez ljubezni postane napor težji, nevzdržen.« *Srečanje za družine v Rimu, oktober 2013.*

2. »Obstajajo tri čarobne besede: Dovoljenje, da ne bi bili vsiljivi v življenju sozakonca. Hvala, hvaležnost za to, kar je drugi storil zame, lepota besede hvala. In še: oprostite, beseda, ki je včasih težja, vendar jo je treba izreči.« *Splošna avdienca na Trgu sv. Petra, sreda, 2. april.*

3. »Na vaši družinski poti si delite toliko nepozabnih trenutkov. Toda če manjka ljubezen, manjka veselje, pristno ljubezen pa nam daje Jezus.« *Papeževo pismo družinam, 2. februar.*

4. »Skrivnost je v tem, da je ljubezen močnejša od trenutka spora, zato svetujem zakoncem: nikdar ne zaključite dneva, ko sta se sprla, brez da bi se med seboj pomirila.« *Splošna avdienca na Trgu sv. Petra, sreda, 2. april.*

5. »Resnična vez je vedno z Gospodom. Vse družine imajo potrebo po Bogu: vse, vse! Potrebujete njegovo pomoč, njegovo moč, njegov blagoslov, njegovo usmiljenje, njegovo odpuščanje. In potrebna je preprostost. Da bi lahko molili v družini, je potrebna preprostost! Kadar družina moli v edinosti, se vez okrepi.« *Pridiga pri maši na srečanju za*

družine v Rimu, oktober 2013.

6. »Če je ljubezen odnos, potem se gradi kakor hiša. Ne želite je graditi na pesku čustev, ki pridejo in grejo, temveč na skali resnične ljubezni, ljubezni, ki prihaja od Boga. Družina se rodi iz tega projekta ljubezni, ki hoče rasti tako, kot se gradi hiša: naj bo kraj naklonjenosti, pomoči, upanja.« *Besede, namenjene zaročencem, ki so se na Trgu sv. Petra zbrali na valentinovo.*

7. »Danes je družina prezirana, z njo grdo ravna, od nas pa se pričakuje, da priznamo, kako lepo, pristno in dobro je ustvariti družino, biti družina danes; kako nepogrešljivo je to danes za življenje sveta, za prihodnost človeštva.« *Besede, namenjene škofom 20. februarja, na srečanju na temo družine.*

8. »Zakon je dolgo potovanje, ki traja vse življenje, in vi potrebujete Jezusovo pomoč, da bi z zaupanjem potovali skupaj, da bi se sprejemali, drug drugega vsak dan, in si odpuščali vsak dan, to pa je v družinah pomembno, znati odpuščati. Vsi imamo namreč pomanjkljivosti. Vsi!« *Srečanje za družine v Rimu, oktober 2013.*

9. »Kadar skrbimo za naše družine in njihove potrebe, kadar razumemo njihove težave in upe, (...) kadar podpirate družino, vaš trud ne vpliva le na korist Cerkve; s tem pomagata tudi celotni družbi.« *Govor škofom na Šrilanki, 5. maj 2014.*

10. »Resnično veselje prihaja iz globokega sozvočja med osebami, ki ga vsak izkusi v svojem srcu in ki nam daje začetiti lepoto tega, da smo skupaj, da se vzajemno podpiramo na poti življenja.« *Zaključna maša na srečanju za družine v Rimu.* •

KLIC DOBROTE 2014

Mojca Kopic

Dobrodelni koncert za pomoč slovenskim družinam v stiski je za nami in pustil je lepe spomine na srečanje s sodelavci Karitas in vsemi udeleženci koncerta. »V družini sem doma« je bila vodilna misel, ki sta jo z besedami prepletala voditelja Bernarda Žarn in Jure Sešek. Iz studia v Ljubljani pa nas je s sebi lastno šegavostjo, ki pa vedno skriva tudi zrno razmisleka, nagovarjal Gregor Čušin.

Veliko dobre glasbe in odličnih glasbenikov – Eliaza iz Nemčije, Neisha, Ditka, Vox Arsana, Petra Gorše, Alex Volasko, skupina Gadi, Ansambel Zupan in Otroški pevski zbor Cicido – je bilo z nami na dobrodelnem koncertu. Skupaj smo oblikovali veliko dobrosrčno družino, katere del ste tudi vi, sodelavci Karitas in darovalci.

Letos je dobrota vseh vas že tolikokrat dobila čisto konkretno in jasno podobo, ko so mnoge prizadele poplave, žled ... Zbrani darovi gredo v celoti za slovenske družine v stiski, srčne prostovoljne ure pa ta sredstva za posameznike in družine še obogatijo. Z nepozabni-

Foto: Tatjana Splichal

mi besedami pa je upokojeni koprski škof msgr. mag. Metod Pirih, predsednik Slovenske karitas, nagovoril vse nas z besedami: »V vas, dragi darovalci in sodelavci, odkrivamo ljubeznive, plemenite in dobrosrčne ljudi, ki hočete darovati nekaj od tistega, kar imate sami. Zaradi tega postajate vi še boljši, srečnejši in bogatejši. Dobrota sije z vašega obraza, iz vaših oči, dobroto izraža vaš nasmeh in vaš pozdrav, ker ste s svojim darom ljudem v stiski darovali tudi delček svojega plemenitega in dobrega srca.«

Foto: Tatjana Splichal

KREPITI ZA SAMOSTOJNOST

Maja Žagar

Z veseljem sporočamo, da je mreža Vključen.si – mreža za socialno vključenost tudi za svoje prihodnje delovanje pridobila sredstva na razpisu za razvoj nevladnih organizacij. Zahvaljujemo se vam za dosedanjo podporo in obljubljam, da bomo tudi v prihodnje preko krepitev nevladnih organizacij zastopali glas tistih, ki se znajdejo v življenjskih okoliščinah izključenosti.

Naše poslanstvo je opolnomočenje nevladnih organizacij s področja socialnega vključevanja: želimo podpreti nevladne organizacije v njihovi podpori uporabnikom. Pri tem sledimo pomembni socialno-delavski spodbudi: krepiti za samostojnost, in ne za odvisnost. Delujemo skozi zagovorništvo, mentorstvo, usposabljanja, informiranje ter akcije na terenu. Nevladne organizacije spodbujamo k aktivnemu sodelovanju v civilnem dialogu in participiranju pri pripravi predpisov, ki zadevajo njihovo delovanje. Pri tem jih zastopamo pred odločevalci, s katerimi ostajamo v konstruktivnem dialogu.

Na kaj smo v mreži Vključen.si najbolj ponosni? Živa Štiglic, vodja mreže Vključen.si: »Pri projektu Vključen.si smo najbolj ponosni na dejavnost zagovorništva; v prvem obdobju delovanja smo uspeli iniciirati nujno potrebno spremembo Zakona o socialnem varstvu, ki bo prinesla pravno ureditev programom socialnega varstva, ki se brez ustrezne pravne podlage izvajajo že dve desetletji. Na našo pobudo se je začel pripravljati tudi Pravilnik o izvajanju socialnovarstvenih programov, ki bo prvi podrobneje uredil to področje. Na ta način bodo NVO s področja socialnega vključevanja, ki te programe v večini izvajajo, dobile bistveno večjo pravno varnost in stabilnost. Ponosni smo tudi na to, da smo v dveh letih delovanja postali med NVO tako prepoznavni, da se le-te same obračajo na nas za pomoč pri zagovorništvu in civilnemu dialogu in nam zaupajo, da jih zastopamo v pogajanjih z odločevalci.« Za bližnjo prihodnost razvijamo tudi novost za mlade, in sicer zagovorništvo za lažje vključevanje mladih na trg dela, ter pripravljamo načrt za deinstitucionalizacijo.

V novembru smo v sodelovanju s CNVOS pripravili več področnih posvetov, na katerih so številne nevladne organizacije oblikovale predloge za Pravilnik o izvajanju socialnovarstvenih programov. Na posvetih smo se poglobili v področja duševnega zdravja, starejših, preprečevanja zasvojenosti, brezdomcev, otrok in mladine, preprečevanja socialne izključenosti romske skupnosti, drugih programov, podpornega bivanja invalidov ter preprečevanja nasilja vključno s podporo žrtvam trgovine z ljudmi. V decembru in januarju pripravljamo skupinska mentorstva s področij zagovorništva, trajnostnega financiranja in uspešne prijave na razpise. Izvajali jih bomo po celotni Sloveniji. •

12

Foto: Rok Rakun

»V družini sem doma« je bilo geslo, ki nas je spremljalo v **Tednu Karitas. Velika družina prostovoljcev, darovalcev in družin v stiski smo.** Skupaj si pomagamo, skupaj iščemo najboljše v nas in drugih. Karitas rešuje stiske družin s programi materialne pomoči, v nadaljevanju pa tudi z različnimi programi pomoči zasvojenim in njihovim svojcem, preventivnimi programi, pomoči ob naravnih in drugih nesrečah ... Skupaj smo za slovenske družine v stiski zbrali 203.371,00 €. Pravi praznik dobrote, ki nas vse povezuje.

HVALA vsakemu posebej, da ste pripomogli k lepo preživeti sredi na Ponikvi in v Celju – vsem prostovoljcem za sladke dobrote, skavtom, gasilcem, scenaristu Tadeju Sadarju, ožji ekipi TV Slovenija, dijakinjam Srednje zdravstvene šole Celje, Ludviku Stoparju, mladim prostovoljcem in zakoncem pri dvigovanju telefonov, sodelavcem ŠK Celje za odličen golaž ... Veliko nas je, toliko razlogov za zahvalo, pa en sam »hvala« ... Iskren je! •

Foto: Tatjana Splichal

Na javni generalki smo se za dolgoletno sodelovanje s Karitas zahvalili Župnijski karitas Ponikva, PGD Lokrovec – Dobrova, Skavtom Celje I, dijakom Srednje zdravstvene šole Celje in gornikom Ludviku Stoparju, Bojanu Točaju, Martinu Razgoršku, Ivanu Pecku, Boltežarju Orlčniku in Antonu Jelenu za vodenje sodelavcev Karitas na Sedmera jezera.

V okviru akcije Odlagališče smo se v mreži Vključen.si povezali z novomeškim stegom Združenja slovenskih katoliških skavtinj in skavtov in tistega lepega sobotnega dne prebelili prostore Društva Altra. V božično-novoletnem času ima mreža Vključen.si tudi zelo prijetno opravilo, saj obiskuje naše člane in jim podarja različne materialne dobrine, ki so jih v akciji Odlagališče prispela družbeno odgovorna podjetja.

Civilno pobudo in družbeno odgovornost pa želimo spodbujati tudi vnaprej. Ena od oblik teh je socialno podjetništvo, ideja zadružništva v novi preobleki, ki promovira vzajemnost, trajnostni razvoj in vlaganje dobička v oblikovanje novih delovnih mest ter predstavlja prostor družbenih inovacij.

Naše delovanje lahko spremljate na spletni strani www.vključen.si ali nas všečkate na Facebook strani Vključen.si

Za konec pa: »Pozdrav življenju! Pozdrav nebu in Zemlji, dnevu in noči, pogumu za človečnost, srcu in humorju, tebi in drugim, ljubezni in nežnosti, novemu svetu.« (Phil Bosmans)

Vse dobro v novem letu 2015! •

BOŽIČNI KRUH JE NAŠA DEDIŠČINA

Majda Tekavec in Metka Starič

V božičnem času tudi vsakdanji kruh dobi drugačno vrednost, nagovori lahko vse ljudi. Ko deliš kruh, predajaš upanje, mir in občutek za sočloveka. Najlepše so lahko prav preproste stvari.

V Dobropolju in velikolaških krajih je še vedno živa priprava poprtnika pred svetimi tremi kralji. Kruh iz boljšega testa gospodinje okrasijo z raznovrstnim testenim okrasjem, kitami, rožicami, tički, ki jih je ponavadi toliko, kot je otrok pri hiši. Kot del družinskega življenja se je izročilo prenašalo iz roda v rod. Ker je bil prenos te nesnovne dediščine marsikje prekinjen, ga danes oživljamo preko delavnic in razstav. Od lani je priprava poprtnikov vpisana tudi v slovenski Register žive kulturne dediščine. Posamezne gospodinje so kot nosilke dediščine povezane v neformalno skupino in poimen-

ska vpisane v Seznam gospodinj velikolaških krajev in Dobropolja, ki se dopolnjuje.

Prepričani smo, da so peka božičnega kruha in z njim povezani običaji, ponekod z drugačnim imenom, živi tudi drugod po Sloveniji. Radi bi, da bi ljudje prepoznali veliko vrednost te dediščine, ki lahko preživi tako, da se je zavemo, jo živimo v družini, pa tudi tako, da jo država razglasi za živo mojstrovino Slovenije. V ta namen v Zavodu Parnas zbiramo informacije o peki božičnega kruha iz vseh koncev Slovenije. Tako

jo bo lahko v sodelovanju s Koordinatorjem varstva žive kulturne

dediščine in Ministrstvom za kulturo kot pomembno nesnovno dediščino prepoznala tudi Vlada Republike Slovenije. Če je ta dediščina živa tudi v vašem okolju, nam lahko podatke o tem pošljete preko spletne pošte na info@zavod-parnas.org ali po navadni pošti na Zavod Parnas, Gornje Retje 3, 1315 Velike Lašče. Veseli bomo vsakega vašega sporočila! Pa lepo praznovanje božičnih praznikov vam želimo! •

dediščine in Ministrstvom za kulturo kot pomembno nesnovno dediščino prepoznala tudi Vlada Republike Slovenije. Če je ta dediščina živa tudi v vašem okolju, nam lahko podatke o tem pošljete preko spletne pošte na info@zavod-parnas.org ali po navadni pošti na Zavod Parnas, Gornje Retje 3, 1315 Velike Lašče. Veseli bomo vsakega vašega sporočila! Pa lepo praznovanje božičnih praznikov vam želimo! •

DVAJSETA OBLETNICA ODPRTJA PRVEGA CENTRA SKUPNOSTI SREČANJE V SLOVENIJI

Jože Gornik

Pred dvajsetimi leti je don Pierino poslal prvo skupino fantov, ki je v Novi Gorici odprla prvi center Skupnosti Srečanje v Sloveniji. V šestih centrih je do sedaj našlo pomoč in rešitev preko dva tisoč odvisnikov in njihovih svojcev.

Praznovanje jubileja smo začeli konec novembra 2014 z dnevom odprtih vrat in strokovnim posvetom z naslovom Vloga družine pri soočanju s problemom zasvojenosti, ki se ga je udeležilo preko 50 strokovnih delavcev. Deseto obletnico projekta Za mladost brez drog smo obeležili s turnirjem »Žoga združuje«, na katerem so sodelovali fantje iz Skupnosti Srečanje, pobudniki in izvajalci projekta, Policijska uprava Nova Gorica, Gasilsko društvo Nova Gorica in gostujoči zvezdniki ter Mladinski center Nova Gorica. Na zaključni slovesnosti smo zaslužnim sodelavcem projekta podelili spominske plakete.

Praznovanje 20. obletnice prve skupnosti v Sloveniji smo nadaljevali s skupnim božičnim praznovanjem in slavnostno akademijo, ki je bila 26. decembra 2014 v Novi Gorici (Kostanjevica). •

celje

ZA LJUDI V STISKI

Kristina Klemenčič

V nedeljo, 16. novembra, je Župnijska karitas Artiče in Sromlje pripravila 5. dobrodelni koncert, ki je bil glasbeno in pevsko zelo raznoliko obarvan. V dobrodelni popoldan je z blagozvočno Ave Marijo obiskovalce popeljal **Tilen Abram** iz Glasbene šole Brežice, koncert pa so oblikovali še Otroški pevski zbor OŠ Artiče z zborovodkinjo **Elo Verstovšek Tanšek**, Ansambel bratov **Žerjav**, **Tamara in Mateja** iz vokalne skupine Aves, Ansambel Grom, **Peter Dirnbek** in **Dejan Jerončič** ter **Matej Horzelenberger** in **Timotej Siter**, ki se krajše imenujeta kar Doubletej. Besedne niti koncerta je tkala **Janja Rostohar**.

Župnik **Matej Užmah** in tajnik Škofijske karitas Celje **Matej Pirnat** sta pohvalila lepo izveden koncert in poudarila, kako pomembno je v težkih trenutkih sočloveku pomagati – z dajanjem se dobrota namreč tudi povrne. Za artiško-sromeljsko Karitas, v kateri nesebično delujejo štirje prostovoljci, z gotovostjo lahko rečemo, da počne prav to, saj vsako leto 20 družinam priskrbi hrano, oblačila, obutev, igrače in kakšen kos pohištva, prav tolikšnemu številu otrok pa je ob začetku šolskega leta nabavila zvezke. Zbrani denarni prispevki z nedeljskega koncerta bodo namenjeni za nakup hrane in plačilo kakšne položnice. •

koper

UMETNIKI ZA KARITAS
NA DVORCU ZEMONO

Jožica Ličen

V petek, 21. novembra, sta si na dvorcu Zemono pri Vipavi podala roko lepo in dobro. Ta večer je že tradicionalno potekala svečana akademija Škofijske karitas Koper pred začetkom Tedna karitas.

Glavna vsebina prireditve na Zemonu je bila odprtje prodajne razstave likovnih del, ki so nastala

v 20. mednarodni likovni koloniji **Umetniki za Karitas**. Okrogli jubilej Umetnikov za Karitas sovпада s praznovanjem, prav tako 20-letnice, Radia Ognjišče, zato smo praznovanje pripravili skupaj. Glasbeni program so vrhunsko izvedli sodelavci Radia Ognjišče, in sicer: Urša in Jure Sešek, Marijan Bunič, Petra Gorše in Andrej Jerman. Povezoval je kulturni urednik na radiu in strokovni sodelavec kolonije Umetniki za Karitas Jože Bartolj. Karitas in Radio Ognjišče hodita z roko v roki že vsa leta, zato smo bili počaščeni, da je razstavo odprl glavni in odgovorni urednik radia msgr. **Franci Trstenjak**, ki je v nagovoru med drugim povedal: »Kako močna je naveza Umetniki za Karitas in Radio Ognjišče, se je odlično pokazalo konec meseca septembra, ko smo skupaj romali v Rim, na grob apostola Petra ... Vsak na svoj način si prizadevamo blažiti stisko ljudi. Skozi vse leto radijci pripravljamo 20. v mesecu akcijo Dobro delo dobro dene. Želim si, da se nikoli ne bi naveličali delati dobro. S tem obračamo svet na boljše. Tudi z likovno kolonijo Umetniki za Karitas se svet obrača na boljše. Umetnost je v službi dobrega. Vsako umetniško delo je namreč rezultat notranjega duhovnega bogastva ustvarjalcev.«

Škof **Metod Pirih** se je zahvalil Radiu Ognjišče, umetnikom in sodelavcem Karitas za njihov delež na področju dobrodelnosti. Ravnatelj Škofijske karitas Koper **Matej Kobal** pa je povedal, da je na področju celotne škofije 1100 stalnih in še enkrat toliko občasnih prostovoljcev, ki za ljudi v stiski darujejo svoj čas in talente. Kljub izrednim naporom, ki jih sodelavci vlagajo v pomoč ljudem v stiski, se moramo vsi zavedati, da teh ne bomo v celoti odpravili, saj bomo uboge vedno imeli med seboj. Glede kolonije Umetniki za Karitas pa je dejal, da si nikoli ni mislil, da bo mala, butična ideja dobila take razsežnosti.

Prisotne je pozdravil tudi **novi ajdovski župan Ta-dej Beočanin**, ki je med drugim poudaril: »Občina Ajdovščina, na področju katere deluje Karitas vipavske dekanije, podpira programe Karitas in jih bo podpirala tudi v prihodnje, ampak želim si, da to ne bi bilo potrebno. Naša družba je pred mnogimi izzivi, na katere odgovarja tudi Karitas s svojimi programi. Pomagate 400 družinam, pa si želim, da to ne bi bilo potrebno, pomagajte tudi 100 posameznikom, pa si želim, da to ne bi bilo potrebno, razdelili ste 64 ton hrane, pa si želim, da to ne bi bilo potrebno. Žal smo v situaciji, ko so taka nesebična dejanja potrebna, v našem skupnem interesu mora biti, da bomo imeli čim manj ljudi

v stiski, da bomo imeli čim večjo stopnjo blaginje, ampak do takrat si bomo skupaj prizadevali, da olajšamo stiske posameznikov, ki so čedalje hujše.»

Župan Občine Vipava Ivan Princes se je zahvalil sodelavcem Karitas in umetnikom za darovanje časa in talenta. Razmišljal je o geslu kolonije »Tujec sem bil in ste me sprejeli« v smislu, da je lepo pomagati popolnim tujcem, toda zavedati se moramo, da je najtežje biti tujec doma, kar je hujše kot to, kar nocoj govorimo. Biti tujec doma pomeni tudi, da imamo veliko možnosti, pa jih nočemo ali ne znamo sprejeti.

Razstavljene so bile slike udeležencev kolonije – slikarskih zakonskih parov – iz Slovenije in tujine ter drugih darovalcev. Oglasili so se tudi prvi kupci, kajti naslednji dan je razstava že potovala v sosednjo Gorico.

Če smo prireditve začeli z Zdravljico, smo jo zaključili z Nebeškim Jeruzalemom. •

DAN ODPRTIH VRAT V CENTRIH KARITAS

Jožica Ličen

Dan odprtih vrat v večjih Centrih karitas po škofiji je predvsem namenjen povabilu, da nas obiščejo institucije, s katerimi med letom sodelujemo, ter predstavitvi smisla in dejavnosti Karitas vsem zainteresiranim, še posebej pa mladim veroučencem.

Tako je že pred začetkom Tedna karitas svoja vrata odprl Center karitas v Bertokih, kjer se izvajajo programi pomoči brezdomcem, zasvojenim in socialna rehabilitacija oseb s težavami zaradi zasvojenosti z alkoholom – Vrtnica. Zavod karitas Samarijan se je na Goriškem vključil v dejavnosti Mestne občine Nova Gorica, ki so preko različnih programov opozarjale na problematiko nasilja.

Utrip celodnevnega dogajanja v Centru karitas v Ajdovščini je bil zelo pester. V dopoldanskem delu so prišle na obisk in tudi delovni pogovor sodelavke iz Centra za socialno delo, še posebej prijazen dogodek pa je bilo srečanje z varovanci Varstveno-delovnega centra. Medtem ko so animatorji in otroci iz programa Popoldan na cesti na hodniku izdelovali adventne venčke in bili deležni pohval številnih obiskovalcev, so se zvrstile pri predstavitvi Karitas skupine birmancev iz nekaterih župnij Vipavske dekanije: Budanje, Vipava, Ajdovščina, Ustje in Lokavec. Birmancem so se pridružili kateheti in domači župniki, veseli so bili tudi obiska župana in podžupana občine Ajdovščina. Praktični del predstavitve pa je bila predstavitev postopka prosilca pomoči in priprava paketa.

V marsikaterem centru pa se je dogodilo, da so ljudje slišano tudi udeleželi in od svojega darovali hrano

ali finančni prispevek za ljudi v stiski. Čedalje bolj ugotavljamo, da je osebni stik, ko povemo, komu in zakaj pomagamo, učinkovitejši od najbolj dodelanih reklam in zgibank. •

BLAGOSLOVITEV CENTRA KARITAS KOPER

Jožica Ličen

Smo trkali in se je odprlo, smo čakali in dočakali, sta v soboto, 29. novembra, kar nekajkrat rekla oče Franc, predsednik Istrske območne karitas, in voditeljica Pavla Brec.

Naj spomnim, da je bilo v poletnem Žarku zapisano: »Konec meseca maja se je moralo koprsko skladišče Karitas odseliti iz prostorov ... na res posebno lokacijo.«

Stisko sodelavcev in prejemnikov pomoči je razumel najbolj odgovoren za Karitas v koprski škofiji, škof Jurij, ki je pri zahvalni sveti maši v Koprski stolnici povedal:

»Dragi karitativci: predsedniki in voditelji, uslužbenici in prostovoljci, darovalci in podporniki! Tri misli ob današnjem blagoslovu in otvoritvi novih prostorov za delovanje Karitas na Trgu Brolo: Farizejem in pismoukom je Kristus očital samo eno stvar: da so hinavci, ker samo govorijo, pa ne delajo. Zato je priporočal množicam: 'Vse torej, kar vam porečejo, storite in ubogajte, po njihovih delih pa se ne ravnajte; govorijo namreč, pa ne delajo' (Mt 23,3). Navedeni očitok seveda vedno vsaj v neki meri velja tudi za nas kristjane in za našo Cerkev. Vedno je namreč mogoče ravnati bolj v skladu z našim vzvišenim naukom in našimi svetimi zapovedmi. Vi, dragi karitativci, pa ste naši najboljši odvetniki in zagovorniki proti navedenemu očitku, kajti vaše po-

slanstvo je vse osredotočeno na delo in na uresničevanje nauka in zapovedi.

V govoru na gori stoji takoj za blagri Gospodovo naročilo:

»Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,16). Dobra dela so tista luč, s katero Gospodovi učenci razsvetlujejo temine tega sveta in kažejo pot v prihodnost, v srečo bratske skupnosti.

Klemen Rimski, tretji naslednik apostola Petra: Tri nabožne vaje bogatijo naše duhovno življenje: molitev, miloščina, post. »Dejanje miloščine je enako dobro kakor odvrnitev od greha. Post je boljši kot molitev, miloščina pa je boljša od obeh« (Klemen Rimski, 2 Kor 15,1–17).

Peter Krizolog: Kar molitev prosi, post doseže, usmiljenje prejme: »Trije temelji so, bratje, na katerih stoji vera, se dviga pobožnost in sloni krepost: molitev, post in usmiljenje. Kar molitev prosi, doseže post, prejme usmiljenje. Trije temelji so in vendar so eno, ker je v medsebojnem podpiranju zagotovljen njih obstoj« (Peter Krizolog, govor 43).

Še veliko je bilo ta dan povedano, mnogo besed zahvale je bilo slišati. Prostori sicer niso veliki niti razkošni, so pa za tiste, ki bodo tam darovali svoj čas in moči, primerni, za tiste pa, ki bodo prihajali po telesno in duhovno hrano, spoštljivi. Mati Marija, delo akademske slikarke Mire Uršič, pa naj vsem stoji ob strani! •

PRIZNANJA PROSTOVOLJCEM

Jožica Ličen

5. december je svetovni dan prostovoljcev – in sodelavci Karitas smo prostovoljci, ki svoj čas in talente darujemo za ljudi v stiski. Že vrsto let se na ta dan zberemo pri skupni sveti maši in vsakokrat izpostavimo določeno skupino prostovoljcev, ki na različne načine zaznamujejo delo Karitas.

Glede na to, da je bilo v zadnjih letih pri vodenju župnijskih in dekanijskih Karitas kar nekaj sprememb, smo se na Tajništvu Škofijske karitas Koper odločili,

da izpostavimo vse tiste, ki so v preteklih letih naredili veliko in so kljub slabemu zdravju ali zaradi drugih zadolžitev ostali zvesti karitativnemu delu, na njihovo vodstveno mesto pa so stopili drugi. Nekateri so bili voditelji območnih, dekanijskih, župnijskih Karitas, drugi so nesebično sodelovali v programih materialne in nematerialne pomoči. Priznanje so prejeli: iz Goriške OK Marija Mlinar, Zofija Zavrtanik, Irena Vidmar, Alenka Hvalica, Ana Kodelja, Jerneja Trošt, Boža Jelerčič, Anica Podgornik, Julijana Spina in Mira Sluga; iz DK Ildrija Cerkno Alojz Rupnik, Ivana Erjavec ter Cilka in Jože Gantar; iz Istrske OK Lidija Čop, Marija Cunja, Olga Gerbec in Anica Žerjal; iz Kraške DK Jože Terčon in Darjo Fonda; iz Tolminske OK Danica Mežnar in Dana Ivančič; iz Vipavske DK Drago Troha, Ljubica Ženko in Lidija Golob.

Začeli smo s skupno sveto mašo v kapeli Dijaškega doma Škofijske gimnazije v Vipavi, ki jo je ob somaševanju ravnatelja Mateja Kobala daroval škof Metod Pirih. V nagovoru se je škof Metod zahvalil vsem, ki nesebično delujejo na področju karitativne dejavnosti in izpolnjujejo zapoved ljubezni do bližnjega. Dan smo zaključili s skromno pogostitvijo, predvsem pa veselim druženjem, saj v toliko letih nismo le sodelavci, marveč tudi prijatelji. Velik boglonaj vsem. •

Ljubljana

DVA NOVČIČA

Marjana Debevec

10. dobrodelni koncert na Vrhniki

V Cankarjevem domu na Vrhniki je v soboto, 22. novembra, potekal že deseti jubilejni dobrodelni koncert Župnijske karitas Vrhnika z naslovom Dva novčiča. Ob prepletu pesmi raznolikih izvajalcev smo spoznavali začetke dobrodelnih koncertov na Vrhniki in vztrajnost tistih, ki so svoje življenje posvetili ljubezni do bližnjega. Včasih se je na prvi pogled zdelo skoraj norost izvesti takšne projekte, vendar pa so sodelavci Karitas z neomajnim zaupanjem v Božjo pomoč vztrajali in koncert pripravili skoraj vsako leto. Letos so poleg petih narodnozabavnih ansamblov (Amaterji,

Veseli muzikantje, Prosen, Javor in Viharnik) glasbeno razvajali še Oktet Raskovec, ljudske pevke Trlice, solista Maja Mekina in Klemen Šiberl, otroški zbor iz župnijskega vrtca in Vrhniški pritrkovalci. Ob jubileju so nastopajočim svoja umetniška dela podarili akademski slikarji iz Vrhniko in okolice. Posebno zahvalo pa smo izrekli Malči Osredkar, ki je bila pobudnica in soustanoviteljica prvega dobrodelnega koncerta in gonilna sila celotnega dogajanja. •

SOŽITJE GENERACIJ

Župnijska karitas Vrhnika je 17. 11. 2014 v beli dvorani župnijskega vrtca organizirala predavanje z naslovom »Sožitje generacij«. V nadaljevanju je povzetek misli, ki nam jih je podarila ga. Anica Sečnik.

Običajno zdravo skupnost sestavljajo vsaj tri generacije, in sicer: stari starši, starši in otroci, marsikje pa se pridruži še četrta. Odnosi med njimi so osnova za zdrave medčloveške odnose, osebni razvoj in doživljanje sreče posameznika. Temelj tem odnosom je družina. Mladi se od srednje generacije učijo, kako zdravo zaživeti, starejši pa so vodilo, kako se pripraviti na kakovostno starost. Ostareli zelo pogrešajo osebne stike s svojci, in če jih ni, postanejo čemerni in vase zaprti. V teh primerih so zelo dobrodošli prostovoljci, posebno mladi. Če se podamo v to dejavnost, to pomeni obojestransko bogatenje. Veliko daš, pa tudi veliko sprejmeš.

Vsi potrebujemo osebne stike, ki nas bogatijo in osrečujejo. Slovenska popotnica Alma Kalin je zapisala, da potuje skozi življenje sam in zapuščen tisti, ki misli samo nase. Kako dragocena je pozornost do drugih, je poudaril tudi Jezus, ki v evangeliju po Mateju pravi, da karkoli storimo enemu izmed najmanjših, smo njemu storili. Vendar je zelo pomembno, zakaj delamo. Kdor dela zato, da ga hvalijo, ni naredil dosti. Pomembno je delati z ljubeznijo, ker potem delaš svobodno, neodvisno, kaj misli okolica. Okolice včasih dobrodelnost vzame kot slabost ali celo neumnost. Važno je, da zmoremo služiti s sočutjem, krotkostjo, ponižnostjo in potrpežljivostjo. To pa zmoremo le, če delamo z zavestjo, da se vse dogaja po Božji milosti.

Sprejeti moramo dejstvo, da vsak ni za vse. Vsak je enkratno bitje in vsak ima svoje poslanstvo. Treba ga je odkriti in z njim bogatiti čas, ki nam je dan. Poslanstva so v življenjskem obdobju lahko različna. Vse dejavnosti, posebno pa služenje, moramo delati z veseljem in videti potrebe drugih. Bogati nas tisto, kar storimo drugim.

Da zmoremo živeti dobre medsebojne odnose in se bogatiti, so potrebna določena vodila, ki nam dajejo moč in spodbudo:

- imeti osebni odnos z vsaj eno pozitivno usmerjeno osebo v vsaki generaciji;
- biti v osebni povezavi vsaj enkrat tedensko in izpovedati osebna doživetja ter izkušnje;
- pomembna so dobra doživetja, zato naj bo le eno negativno na pet pozitivnih.

Pri osebnem pogovoru moramo upoštevati pravo razmerje med govorjenjem in poslušanjem. Odprti moramo biti za nova spoznanja. Zahtevni so odnosi do novih oseb, ki postanejo člani družine; najpogosteje se to kaže v odnosu snaha – tašča. Zelo pomemben je odkrit pogovor, in ne zadrževanje problemov v sebi. Odnosi v družini so zelo občutljivi, ker ima vsak svoj pogled in svoje izhodišče. Zato so zelo pomembni občasni družinski posveti in družinska srečanja. Tako si ostanemo domači in preprečimo odtujitev. Tudi pri delitvi dobrin je potrebna odkritost in skupen dogovor. Pomembni so odnosi med starimi starši in vnuki. So najlepša priložnost za posredovanje duhovne zapuščine in za kakovostne medsebojne odnose.

Vseživljenjsko učenje je podlaga za rast v oblikovanju medsebojnih odnosov. Zato moramo biti dejavni, se pogovarjati, izobraževati in premišljevati. Pri izvažanju svojega poslanstva se ne oziramo na mišljenje okolice. Vsaka naša dejavnost ima svojo vrednost le, če temelji na ljubezni, in ne na daj – dam. Da je to res, smo začutili tudi v dvorani, saj ga. Sečnik ni samo predavala, ampak nam je podarila del sebe. •

AKCIJA DRUŽINA 2014

Urša Borak

Tako kot že nekaj let smo na Škofijski karitas Ljubljana tudi letos v tednu Karitas zaključili akcijo Družina, ki je namenjena reševanju večjih trenutnih stisk prosičev in predvsem pomoči pri nakupu kurjave. Vloge smo sprejemali do 15. 10. 2014, ki je bil tudi zadnji rok za oddajo vlog. Prejeli smo 276 vlog in pomagali v skupni višini 66.100,00 EUR. Prosilci večinoma napašajo za pomoč pri nakupu drv, olja, plina, sledi bela tehnika in gradbeni material. Za uspešnost akcije je pomembno sodelovanje z Župnijskimi karitas, ki so prosilce tudi predlagale in nam posredovale čim boljše vloge, kar nam je omogočilo, da smo prošnje realizirali v zadanem roku. •

DRUŽINA JE VREDNOTA

Metka Bogataj

Koncert Župnijske karitas v Rovtahn 2014

Naše življenje sestavlja mozaik lepih, veselih, uspešnih, pa tudi žalostnih, krutih in srce parajočih trenutkov. Je že tako, da smo tega deležni prav vsi, le redke

18

so izjeme, ki jih življenje nikdar ne preizkuša. Bolezni, nesreče, prepri so na dnevnem redu. Ko ne bi imeli ob sebi ljudi, ki nam tedaj ponudijo ramo, da se nanjo naslonimo, bi gotovo marsikdo obupal in klonil pod težo preizkušenj. Oporo v težavah nam nudijo tudi tisti, ki so pripravljeni materialno ali pa duhovno prispevati kanček upanja v vsakdanje življenje. Sodelavci Karitas podajajo roko tako nesebično, da je beseda hvala oz. to, kar lahko izrečemo, enostavno premalo. A oni potrebujejo le nasmehe zahvale in hvaležne poglede tistih, ki so jim priskočili na pomoč. Tudi koncerti, ki jih priredijo vsako leto, to potrjujejo. Tudi letos, 9. 11., je bilo tako. V Domu krajanov Rovte se je zbralo veliko število poslušalcev, gledalcev in ljudi dobre volje in srca.

S pesmijo in lepimi besedami je bilo prepleteno jesensko popoldne. Veselje in ponos v srcih ljudi, ki zmorejo še vedno odstopiti delček svojega imetja drugemu, pa čeprav ga ne poznajo, je bilo čutiti. Kako tudi ne. Saj so se letos velikodušno odzvali prav v vsaki preizkušnji, ki nam je bila poslana. Žled, poplave spomladi, pa poplave jeseni so ljudem jemale upanje in voljo. Pomoč, ki so je bili deležni, je dajala obliž na pekoče rane. A prav to dobro voljo nam je Bog podaril, da kljub težavam lahko rečemo: »Prijatelj moj, pomagal ti bom.« Lepo je občutiti, da si nekomu pomagal. S to mislijo Hieronim Kavčič že pogleduje proti letu 2015, ko bo na vrsti že 20. koncert. V uspešnost pa pri tej volji in pogumu ter pridnih sodelavcih ne gre dvomiti. Torej nasvidenje v letu 2015 v Rovtah na jubilejnem koncertu. •

maribor

ZA ČLOVEKA

Danica Schuller

Petnajsti dobrodelni koncert ŽK Mežica

Vsak izmed nas je povabljen, da pomaga družinam in otrokom v stiski. Biti solidaren pomeni priskočiti na pomoč tistemu, ki te potrebuje. Zadnje nedeljo v oktobru smo to dokazali tudi v Mežici. Prostovoljci ŽK smo pripravili dobrodelni koncert Karitas pod geslom: ZA ČLOVEKA, letos že petnajsti po vrsti.

Solidarnost se je zopet izkazala, saj je občinstvo zasedlo dvorano do zadnjega kotička, seveda se jim

iskreno zahvaljujemo. Dobrota pa se je dotaknila tudi vseh nastopajočih, saj so se odpovedali svojemu honorarju. Tako so tudi oni prižgali iskrico upanja mnogim pomoči potrebnim v našem kraju. Prostovoljke Župnijske karitas Mežica se jim najlepše zahvaljujemo. Za prijetno nedeljsko popoldne so poskrbeli: otroci iz vrtca Mežica, Mežiški Frajtonarji, Janko Krištof – župnik in dekan iz Bilčovsa v Avstriji, ŽPZ iz Lovrenca na Pohorju, Boris Kopitar, narodnozabavni ansambel Tapravi Faloti in solopevka Urška Plešivčnik.

Našemu dobrodelnemu koncertu pa sta se pridružila tudi predsednik NŠKM g. Branko Maček in generalni tajnik NŠKM g. Darko Bračun. Njune prisotnosti smo bili zelo veseli.

Celoten prispevek dobrodelnega koncerta bo namenjen socialno najbolj ogroženim družinam, otrokom in posameznikom v našem kraju. Še enkrat smo dokazali, da znamo in zmoremo stopiti skupaj za dobro tistih, ki so se znašli v stiski, pa ne po svoji krivdi. •

V PRIČAKOVANJU ADVENTA

Polona Šporin

V Tednu karitas smo se v Domu sv. Lenarta z izdelovanjem adventnih venčkov pričeli pripravljati na prihajajoči adventni čas in veseli december. Adventne delavnice smo pripravili tudi za stanovalce z varovanega oddelka in njihove svojce. Adventne venčke je duhovnik na prvo adventno nedeljo pri sveti maši blagoslovil, potem pa smo jih ponesli v skupne prostore.

V petek pred nedeljo Karitas smo v počastitev Tedna karitas gostili pevski zbor stanovalcev iz doma za starejše iz Radencev, Večerna zarja. Poleg lepega in ubranega petja se nam je v spomin vtisnilo nepričakovano in radostno srečanje stanovalke Ine in njhove pevke, ki sta se kot nekdanji sodelavki in sosedi na ulici po dolgih letih spet srečali. •

murska sobota

LAZARJEV DOM NA »MIKLOŠEVON SENJI«

Monika Novak

Mesto Murska Sobota ima že kar zgodovinsko tradicijo prirejanja sejmov. Leta 1479 je kralj Matthias Korvin mestu podelil pravico do prostega prirejanja sejmov. Ta običaj se je ohranil vse do danes, zato sta v mestu najbolj znana tradicionalna kramarska in rokodelska sejma, Trejzino in Mikloševo senje, ter manjši sejem, ki se odvija vsak prvi ponedeljek v mesecu. Na sejmu se predstavlja ogromno rokodelcev in kramarjev iz bližnje in širše okolice ter ponudniki iz sosednjih držav. Na stojnicah, ki so razporejene po celem središču mesta, ponujajo izdelke domače obrti, bižuterijo, obleko, obutev, suho sadje, medicinske izdelke, ne manjka niti gostinska ponudba in celodnevni kulturni program z glasbo.

Na Slovenskem je okrog 200 cerkva posvečenih sv. Nikolaju, med njimi tudi stolna župnijska cerkev v Murski Soboti. Zato v mestu na njegov god, 6. decembra, poteka tradicionalno Mikloševo senje. Sv. Nikolaj ali kar po domače Miklavž se je rodil v 4. stoletju v Patari v Likiji na ozemlju Turčije, v Miri pa je postal škof. Sv. Nikolaj je imel premožne starše, ki so mu po smrti zapustili vse premoženje, on pa ga je velikodušno razdelil med uboge reveže. O tem dobrem možu je zapisanih veliko legend, ki zgovorno pričajo, kakšen velik človek in dobrotnik je bil. Ena izmed najbolj znanih legend, ki jo zelo dobro poznajo prav otroci, pa pravi, da sv. Nikolaj na predvečer svojega praznika obdaruje pridne otroke. Otroci tako pred vrata položijo svoje čevlje, on pa jih ponoči napolni s sladkarijami.

Verjetno ni naključje, da se Lazarjev dom, ki deluje pod okriljem Škofijske karitas Murska Sobota, nahaja

ravno v stolni župniji, katere zavetnik je prav sv. Nikolaj. Kakor je ta dobri mož že pred več stoletji čutil stisko revežev, se tudi sodelavci Karitas po njegovem vzoru v Lazarjevem domu trudimo pomagati sočloveku. Miklavž vedno prihaja v spremstvu angelov in parkljev. To je simbolika, ki nas opominja, da sta dobro in slabo vedno prisotna v našem življenju, vendar je ravno dobro tista, ki vedno prevladuje nad slabim. Podobno simboliko lahko iščemo pri karitativnem delu, kjer se dobra dela in stiske venomer prepletajo med seboj.

Sistem je v marsikaterem pogledu nepravilčen do svojih »otrok«, zato je vse več ljudi potrebnih pomoči. Kdo jim bo pomagal, če ne nekdo, ki čuti z njimi. Nekdo, ki mu je mar za tistega, ki s solznimi očmi pristopi k njemu, nekdo, čigar duše se dotakne bolečina bližnjega. Nastala situacija zahteva od nas, da venomer iščemo nove izzive in pristope v odkrivanju (ne)materialnih sredstev za pomoč v stiski. Potrebna je odločnost, izvirnost, in zato smo se odločili stopiti na ulico, predstaviti svoje delo dobrim ljudem in pomagati revežem po vzoru sv. Nikolaja. Smo zagovorniki ubogih, revnih, potisnjenih na rob družbe. Žal so finančna sredstva ena izmed najbolj iskanih pomoči za ljudi v stiski. Ni nas sram prositi zanje, saj vemo,

19

da so še ljudje, ki razumejo, čutijo in želijo pristopiti do sočloveka. Vendar stiske niso le finančne. Za vsako finančno stisko se skrivajo še večje, osebne težave. Ljudje morajo vedeti, da naša pomoč ni omejena le na finančno, ampak se spoprijemamo tudi s takimi težavami in jih poskušamo reševati. Namen naše stojnice je bil seznaniti ljudi z našim delom, jim dati vedeti, kam se lahko obrnejo po pomoč in da tudi vsak lahko pomaga sočloveku v stiski, ne glede na položaj v družbi. Pomoč sočloveku ima veliko obrazov. Tudi nasmeh je lahko pomoč in tega premore vsak izmed nas. Nedvomno je nasmeh zdravilo, ki ozdravi boleče srce vsaj za trenutek, in mi smo ta dan podelili veliko nasmehov.

Naša stojnica je zaživela takoj, ko se je začelo svitati in bila aktivna vse do večera, ko je nebo začel mrak. Namen je bil dosežen. Hvaležni smo za to enkratno priložnost, ki smo jo doživeli drug z drugim. Zbrana sredstva dobrotnikov zgovorno pričajo o tem, da za Slovenijo še obstaja upanje, da je L(l)jubezen še navzoča v srcih mnogih ljudi. L(l)jubezen je smisel ži-

vljenja in vsega obstoja in le ona usmerja (bi morala usmerjati) vsak naš korak. Smisel praznikov v mesecu decembru niso draga darila, bogato obložena miza in prestižna potovanja. December je mesec, ko praznuje rojstni dan Jezus. In čeprav se je rodil v revščini, je njegovo srce izžarevalo bogastvo ljubezni, dobrote in sočutja. Njegova milina je prinesla luč na ta svet. Ta L(l)uč z vso močjo žari za nas še danes, On pa nas v svoji skromnosti nagovarja, da tudi mi postanemo lučke, ki bodo venomer svetile v temi. Poglejmo v ubogi hlevček, ozirno se Jezusu v oči in začutili bomo to milino, radost in mir v srcu. To pa je pomen pravega Božiča in življenja nasploh.

Hvala ti, dragi sodelavec, draga sodelavka Karitas, za vso požrtvovalnost in pomoč. Hvala ti, spoštovani obiskovalec, obiskovalka, za vsak tvoj dar trpečemu. Hvala ti, ki si stopil(a) iz teme in želel(a) sprejeti L(l)uč. In hvala Tebi, da si me obdaril s čutečim srcem, ki prepoznava stiske in želi deliti Tvojo luč ljubezni. •

DOBRODELNI KONCERT »V DRUŽINI SEM DOMA«

Slavica Trstenjak

Kako lepo in prijetno je, če smo bili ob rojstvu dani staršem, ki so se nas veseli, nas z radostjo pričakovali in za nas pripravili varen objem in toplo ognjišče. Biti v družini res doma pomeni za vsakega otroka dobro popotnico za življenje. To za starše ni tako enostavno. Otroke je treba naučiti osnov socializacije, graditi odnose med družinskimi in drugimi člani skupnosti ter jih resnično pripravljati na preizkušnje življenja. Nič ni narobe, če se kdaj spotaknejo in padejo, če se urežejo s pravim nožem ali opečejo na sveči. Naučiti jih je treba, kako se pred nevarnostjo obvarujejo. Nič ni narobe, če se zgodijo spori in nesoglasja, zato pa je veli-

ko bolj pomembno, da se jih naučijo reševati. Hude preizkušnje, žalost in trpljenje vsakega utrdijo. Treba se je le pobrati in stopiti naprej. Zato pa je še kako pomembno, da ima vsakdo ob sebi domačega človeka, ki te bodri, spodbuja, te objame in ti reče, da te ima rad. Zato je lepo biti doma v družini.

Letošnje geslo Karitas nas je tako spodbudilo, da bi v karitativnem tednu intenzivneje razmišljali o vlogi družine. Velikokrat slišimo, da so družina in družinske vrednote v krizi. Morda res. Na to si bomo morali odgovoriti sami in sami prevzeti odgovornost. Vendar moramo biti optimisti. Tudi papež Frančišek je družini namenil kar nekaj misli, ki so nas nagovorile:

Družina se rodi iz projekta ljubezni, ki hoče rasti tako, kot se gradi hiša: naj bo kraj naklonjenosti, pomoči, upanja. Kadar družina moli v edinosti, se vez okrepi. Dom naj bo prostor, kjer se srečujemo v resnici, kjer si rečemo tri čarobne besede: prosim, hvala in oprostite.

V okviru tega gesla je **Župnijska karitas Sveti Jurij ob Ščavnici** v petek, 14. novembra, pripravila dobrodelni koncert. Nastopajoči: Godba na pihala Sv. Jurij ob Ščavnici, družina Domajnko, rejniška družina pod nazivom Tamburice od Murice, Künštini Preki, domača folklorna skupina, prleški pesnik Marko Kočar, kantavtor Tadej Vesenjsek in Preški kvintet so v dvorani pričarali izredno vzdušje povezanosti, dobrodelnosti in ljubezni v molitvi, pesmi, plesu in glasbi. Obiskovalce koncerta je pozdravil župnik g. Boštjan Ošlaj in tajnik Škofijske karitas g. Jože Kociper. Prireditelj je povezovala katehistinja ga. Mirjana Ljuboje Olaj.

Prisrčna zahvala donatorjem, še posebej Občini Sv. Jurij ob Ščavnici, in vsem obiskovalcem koncerta za njihove prostovoljne prispevke. Zbrana sredstva so namenjena za pomoč družinam v stiski. •

NOVO MESTO

PODAJMO SI ROKO UPANJA

Ana Pavlakovič

Dobrodelni koncert Župnijske karitas Črnomelj

»Podajmo si roko upanja, mi vam z odra, vi nam nazaj, predvsem pa človek človeku – vsepovsod in vsak dan,« je Urška nagovorila prisotne. Aljaž pa je nadaljeval: *»Roko upanja lahko človeku podamo tudi tako, da mu kaj vzamemo. Slabe misli o drugih, na primer, in nezaupanje vase, vse dvome o prihodnosti in nepotrebne solze.«*

Tako sta mlada napovedovalca uvedla obiskovalce v program 6. dobrodelnega koncerta Župnijske karitas Črnomelj. Nato so se na odru zvrstili številni posame-

zniki in skupine, ki so se velikodušno odzvali vabilu za nastop. Med njimi so bili številni mladi, tako otroci kot mladostniki. Pod vodstvom svojih prizadevnih mentorjev so v otroški razigranosti peli v zborih ali posamezno, igrali so na harmoniko, kitaro, tamburice, vodili so program. Organizatorjem koncerta se zdi pomembno, da ob taki priložnosti čim več mladih povabijo k sodelovanju. Tako dobijo možnost, da pokažejo svoje talente in znanje, v katero so vložili veliko truda. Ob enem pa se vzgajajo v dobroti, saj verjetno mnogi začuti-

jo, da so s svojim nastopom pomagali nekemu, ki je pomoči potreben.

Vse prisotne je najprej nagovorila županja občine Črnomelj. Izrazila je zadovoljstvo in veselje, da se je lahko udeležila vsakega dobrotelnega koncerta v svojem mandatu. Poudarila pa je, kako pomembna je v današnjem času dobrotelnost in sočutnost. Vse prisotne je pozvala k medsebojni pomoči, kajti tako bodo mnoge težave veliko manjše.

Gospod župnik pa je ugotavljal, kako je ob taki priložnosti med seboj povezana vsa naša prelepa deželica na južni strani Gorjancev, ki se ji reče Bela krajina, kako niso pomembne meje župnije in ne meje občine. Mnogi želijo sodelovati, mnogi prispevati, mnogi želijo dati malo od svojega malo. In ravno slednjih premore največ ta naša prelepa deželica. »Bodimo majhen kamenček v velikem mozaiku dobrotelnosti,« je zaključil g. župnik.

Prostovoljci v ŽK so veseli solidarnosti, sočutja in usmiljenja človeka do sočloveka. Veseli so, ko se človeško srce razširi v objem, ko duša vzdrti od radosti in ko roka daruje. Z vso resnostjo, preudarnostjo in odgovornostjo bodo razdelili tako pridobljena sredstva. Največjega deleža bodo spet deležni mladi, saj jim bodo skušali s plačilom položnice za študentski ali dijaški dom zmanjšati skrbi, njihovim starše pa vrniti upanje. Pozabili pa ne bodo tudi na družine in posameznike, na ostarele in bolne. Poskrbeli bodo, da bo prehrambeni paket vsaj kdaj pa kdaj bogatejši, da bo na voljo več pripomočkov za nego na domu.

Zadnji, nežni zvoki tamburic so se izgubili med zavesami odra, rahli prikloni in zadovoljni nasmeški nastopajočih, bučen aplavz v dvorani, nekaj stiskov rok in čestitk organizatorjem, Kmalu nato pa tišina, prazna dvorana, avla ... •

OBISK ŠKOFA ANDREJA GLAVANA NA ŠKOFIJSKI KARITAS NOVO MESTO

Igor Luzar

Zadnji teden v mesecu novembru je v Sloveniji potekal Teden karitas. V četrtek, 27. 11., je bila v Baragovem zavodu v Šmihelu novinarska konferenca ŠK NM, kjer so predstavili svojo dejavnost v letošnjem letu. Dan kasneje, v petek, 28. 11., pa je vodstvo Škofijske karitas na njenem sedežu v Baragovem zavodu v Šmihelu obiskal novomeški škof msgr. Andrej Glavan. Predsednik ŠK NM Igor Luzar mu je na kratko predstavil zadnje aktivnosti ŠK NM v tem letu, generalni tajnik Gregov Vidic pa je škofu podal poročilo o razdelitvi materialne in finančne pomoči. Letos je ŠK NM razdelila proslcem že za 100 ton materialne pomoči in malo manj kot 100.000 evrov denarne pomoči. Pri tem je izpostavil, da se je število uporabnikov njihove pomoči povečalo. Socialna delavka Andreja Kastelic pa je škofu Glavanu predstavila pomemben del dejavnosti, ki poteka v obliki svetovanja proslcem pomoči.

21

Gospod škof se je zahvalil vsem prostovoljcem Karitas za njihovo požrtvovalno delo. V pogovoru z vodstvom ŠK je izrazil željo, da bi se mreža Župnijskih karitas vedno bolj širila. Apostolsko pismo Benedikta XVI. z naslovom »Notranja narava Cerkve« posebej opredeljuje vlogo škofa v razvijanju in spodbujanju dobrotelne dejavnosti v škofiji, ko pravi: »Krajevni škof v delni Cerkvi spodbuja in podpira pobude in dela služnja bližnjemu ter pri vernikih spodbuja duha praktične ljubezni, ki je izraz načina krščanskega življenja in delitve v poslanstvu Cerkve.« V tem smislu smo veseli in hvaležni, da je g. škof s svojim obiskom ne samo na simbolni, ampak na konkretni ravni pokazal svoje zanimanje, da bi se dobrotelna dejavnost v škofiji vedno bolj uspešno razvijala. •

KAMPANJA »ENA ČLOVEŠKA DRUŽINA, HRANA ZA VSE«

Jana Lampe

22

18-mesečno globalno kampanjo Caritas Internationalis »Ena človeška družina, hrana za vse«, h kateri je bilo povabljenih vseh 164 članic, je 10. decembra 2013 odprl papež Frančišek, ko je ob 12. uri potekal tudi »val molitve« po vsem svetu. Kampanji se je pridružila tudi Slovenska karitas. Cilj kampanje, ki izhaja iz dejstva, da je 805 milijonov ljudi na svetu lačnih, je **končati lakoto po svetu do leta 2025**. Vsako leto zaradi pa podhranjenosti umre več kot 3 milijone otrok. Za Karitas pomeni umiranje zaradi lakote v svetu obilja škandal! Na svetu pridelamo dovolj hrane za vse ljudi, ki pa je žal nepravilno razporejena, tretjina vse pridelane hrane je izgubljena ali odvržena v smeti. Kampanja poteka na treh ravneh: **na mednarodni ravni** z zagovorništvom na ravni vlad in Združenih narodov (prispeva tudi k procesu razvojnega okvira po letu 2015), **na nacionalnih ravneh**, kjer prispeva k nacionalnim ciljem, da se poveča prehrabna varnost v posameznih državah, ter **na ravni posameznikov**, da bi premislili o svojem odnosu in navadah glede uporabe in odpadkov hrane ter delovali v smeri solidarnosti in pravičnosti. Samo temeljite reforme in prehod na trajnostne prehranske sisteme pa nam bodo omogočili, da končamo lakoto do 2025 in nahranimo 9,6 milijona ljudi do leta 2050.

V času **od 12. do 19. oktobra 2014** je v okviru kampanje »Hrana za vse« potekal **teden aktivnosti po več kot 50 nacionalnih Karitas po vsem svetu**, tudi v Sloveniji. Ob tem nas je **papež Frančišek** v videosporočilu povabil, da **dvignemo glas za revne in da se ne obrnemo ravnodušno stran, če vidimo, da je naš sosed lačen**. Aktivnosti Karitas po svetu so v tem tednu vključevale dogodke v podporo revnim kmetom, še posebej ženskam; ukrepe proti nepravilnim zakonom, ki škodujejo malim kmetom; dogodke v podporo zakonom, ki zagotavljajo pravico do hrane za vse; dogodke, ki so podpora družinam, da so si med seboj podelile izkušnje, kako pridelajo hrano za preživetje; organizirano je bilo razdeljevanje obrokov revnim, brezdomcem, starejšim in drugim ranljivim skupinam; organizirane so bile različne dobrodelne prireditve, v okviru katerih so zbirali sredstva za hrano za revne; kuharska tekmovanja z uporabo hrane, ki jo pridelajo v okviru programov Karitas, slavni kuharski šefi so kuhali hrano v ljudskih kuhinjah Karitas ipd.; ter različni dogodki ozaveščanja o problematiki la-

kote po svetu in o problematiki hrane med odpadki z namenom zaveze vseh vlad, institucij in posameznikov, da se do leta 2025 lakota na svetu konča. Več na www.food.caritas.org.

Pri Slovenski karitas smo v tem tednu povabili slovenske šole in vrtce k izvedbi delavnic ozaveščanja na temo lakote in teka solidarnosti do vseh vrstnikov po svetu, ki trpijo zaradi lakote. V okviru delavnic, ki so bile priprava na tek, so otroci in mladi razmišljali o tem, kakšno hrano jedo sami, kaj jedo otroci v Afriki, zakaj so ljudje po svetu lačni, kako to vpliva na njihovo zdravje, kako bi se počutili, če bi bili en dan brez hrane, ter kaj lahko vsak posameznik naredi v vsakdanjem življenju glede odnosa do hrane. Ob tem so si lahko ogledali

animirani film z bogatim sporočilom, ki temelji na starodavni zgodbi o lakoti in medsebojni delitvi hrane. Prispodoba uporabe dolgih žlic nas v filmu uči, da ko želimo nahraniti le sebe, smo vsi lačni, ko pa se osredotočimo na lakoto naših sosedov, odkrije-

Foto: Jana Lampe

mo, da vedno obstajajo načini, da lahko nahranimo vse. Nekaj misli otrok, ki so jih izrekli v okviru teh delavnic: »Napolnil bi hladilnik in bi jim ga poslal v Afriko.« (Tine iz vrtca); »Napolnila bi pet tovarnjakov in naložila v enega hrano, v drugega vodo, v tretjega zdravila, v četrtega opeko za hiše in v petega igrače, in tako pomagala otrokom v Afriki.« (Zala iz vrtca); »Če ne morem jesti, delim z drugimi.« (Gašper iz OŠ); »Pri kosilu si vzamemo toliko hrane, kolikor je pojemo.« (Nana iz vrtca); »Če bi bila brez hrane en dan, bi mi bilo slabo, bolel bi me trebuh.« (Tinkara iz OŠ). Delavnice so po šolah in vrtcih nadgradili s **tekmo proti lakoti**. Za ta namen je v tem tednu **teklo preko 1.500 otrok in mladih iz skupaj 35 slovenskih šol in vrtcev**. Poleg ozaveščanja v slovenskih vrtcih in šolah pa na

Slovenski karitas v zadnjih dveh letih preko akcije Za srce Afrike posvečamo še posebno pozornost in pomoč lačnim in podhranjenim otrokom v najrevnejših afriških državah.

Na Slovenski karitas vas vse **(Nad)škofijske in Župnijske karitas vabimo, da še posebno v prvi polovici leta 2015**, ko še poteka globalna kampanja »Ena človeška družina, hrana za vse«, in v letu, ko obeležujemo tudi evropsko leto za razvoj, **na lokalni ravni organizirate kakšen poseben dogodek v povezavi z zagotavljanjem hrane za najranjivejše skupine ljudi** doma in po svetu (delitev toplih obrokov hrane, kuharski tečaji, delitev koristnih receptov, ko delite pakete s hrano, dobrodne prireditve, ozaveščanje javnosti – lahko organizirate tek boja proti lakoti ipd.). Če boste izvedli aktivnost v povezavi s to kampanjo, nam, prosimo, sporočite na jana.lampe@karitas.si in pošljite tudi kakšno fotografijo dogodka. •

Molitev kampanje

O Bog, zaupal si nam sadove vsega stvarstva, da lahko skrbimo za Zemljo in se hranimo z njeno radodarnostjo.

Poslal si nam svojega Sina, da se je učlovečil, sprejel meso in kri ter nas učil o Tvoji postavi Ljubezni. Z njegovo smrtjo in vstajenjem smo postali ena človeška družina.

Jezus je pokazal veliko skrb za lačne – celo tako, da je pomnožil pet hlebov in dve ribi ter nahranil več kot pettisočglavo množico.

Nate se obračamo, o Bog, kljub svojim napakam in pomanjkljivostim, a polni upanja, da bi lahko delili hrano z vsemi člani te globalne družine.

S svojo modrostjo navdihni državne voditelje in gospodarstvenike ter vse prebivalce tega sveta, da bodo našli pravične in velikodušne rešitve za izhod iz lakote ter tako omogočili vsem ljudem dostop do hrane.

Zato te prosimo, o Bog, pomagaj nam, da se bomo lahko na sodni dan razglasili za »eno človeško družino« s »hrano za vse«. AMEN.

»Koliko nas je!«

Romarji pred cerkvijo na Ponikvi

»Kajne, da so lepi?«
Otroci so na dnevu
odprtih vrat v
Centru Karitas Ajdovščina
izdelovali adventne venčke.

»Dober večer, Klic dobrote«

Mladi prostovoljci Karitas in skavti pri
dvigovanju telefonov v času Klica dobrote

Vizija Slovenske karitas:

Karitas

- ljubeča skrb Cerkev za ljudi v stiski.
Glas revnih v družbi.
V službi človekovega dostojanstva.

»Še malo pa se bo začelo.
Preveriti je treba še zadnje detajle.«
Pred pričetkom koncerta Klic dobrote

»Bog požegnaj!
Sodelavci škofijskih Karitas
delijo nadvse okusen golaž
prostovoljcem Karitas

QR koda za dostop do
Žarka dobrote na internetni
strani preko sodobnih
spletnih bralnikov.

ISSN 1581-5528

9 771581 552004